

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2021/697
(2021. gada 29. aprīlis),
ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu un atceļ Regulu (ES) 2018/1092
(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 173. panta 3. punktu, 182. panta 4. punktu, 183. pantu un 188. panta otro daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Savienības ģeopolitiskais konteksts pēdējo desmit gadu laikā ir būtiski mainījies. Situācija Eiropas kaimiņreģionos ir nestabila, un Savienībai nākas saskarties ar sarežģītu un problemātisku vidi, kurā rodas jauni draudi, piemēram, hibrīduzbrukumu un kibernetisku draudi, un vienlaikus atkal kļūst aktuāli konvencionālākas dabas izaicinājumi. Ņemot vērā minēto kontekstu, gan Eiropas iedzīvotāji, gan viņu politiskie līderi ir vienprātīgi, ka aizsardzības jomā daudz kas būtu darāms kopīgiem spēkiem.
- (2) Aizsardzības nozarei ir raksturīgas arvien lielākas aizsardzības ekipējuma izmaksas un augstas pētniecības un izstrādes izmaksas, kas ierobežo iespējas izveidot jaunas aizsardzības programmas un tieši ietekmē Eiropas aizsardzības tehniskā un rūpnieciskā pamata (*EDTIB*) konkurētspēju un inovācijas spēju. Ņemot vērā minēto izmaksu palielināšanos, Savienības līmenī būtu jāatbalsta jaunas paaudzes lielu aizsardzības sistēmu un jaunu aizsardzības tehnoloģiju izstrāde, lai palielinātu dalībvalstu sadarbību attiecībā uz aizsardzības ekipējuma investīcijām.
- (3) Komisija 2016. gada 30. novembra paziņojumā "Eiropas Aizsardzības rīcības plāns" apņēmas papildināt, kāpināt un konsolidēt dalībvalstu sadarbības centienus attīstīt aizsardzības tehnoloģiskās un rūpnieciskās spējas, lai reaģētu uz drošības problēmām, kā arī sekmētu konkurētspējīgu, inovatīvu un efektīvu Eiropas aizsardzības rūpniecību visā Savienībā un plašākā areālā. Turklāt Komisija apņēmas atbalstīt to, ka Savienībā tiek izveidots integrētāks aizsardzības tirgus un iekšējā tirgū tiek sekmēts Savienības aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju noiets, tādējādi palielinot neatkarību no ārpus Savienības avotiem. Komisija jo īpaši ierosināja izveidot Eiropas Aizsardzības fondu, lai atbalstītu investīcijas kopīgā pētniecībā un aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju kopīgā izstrādē, tādējādi sekmējot sinerģiju un izmaksu lietderību, un lai veicinātu dalībvalstu aizsardzības ekipējuma kopīgu iepirkumu un uzturēšanu. Eiropas Aizsardzības fondam būtu jāpapildina valsts piešķirtie līdzekļi, ko jau izmanto minētajam nolūkam, jāstimulē tas, ka dalībvalstis sadarbojas un investē vairāk līdzekļu aizsardzībā, un jāatbalsta sadarbība visā aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju aprites ciklā.

⁽¹⁾ OV C 110, 22.3.2019., 75. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2019. gada 18. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2021. gada 16. marta nostāja pirmajā lasījumā (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta). Eiropas Parlamenta 2021. gada 29. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

- (4) Eiropas Aizsardzības fondam būtu jāsniedz ieguldījums spēcīgā, konkurētspējīgā un inovatīvā *EDTIB* un būtu jāpapildina Savienības iniciatīvas virzībā uz integrētāku Eiropas aizsardzības tirgu un jo īpaši ar 2009. gadā pieņemtajām Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvām 2009/43/EK⁽³⁾ un 2009/81/EK⁽⁴⁾ – par Savienības sūtījumiem un iepirkumiem aizsardzības nozarē.
- (5) Lai palīdzētu uzlabot Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un inovācijas spēju, pamatojoties uz integrētu pieeju, būtu jāizveido Eiropas Aizsardzības fonds (“Fonds”) septiņiem gadiem, lai tā ilgumu saskaņotu ar daudzgadu finanšu shēmas ilgumu 2021. līdz 2027. gadam (DFS 2021.–2027. gadam), kas noteikts Padomes Regulā (ES, Euratom) 2020/2093⁽⁵⁾. Fonda mērķis ir Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspējas, inovācijas, efektivitātes un tehnoloģiskās autonomijas palielināšana, tādējādi veicinot Savienības stratēģisko autonomiju, kas tiktu panākta, visā Savienībā atbalstot pārrobežu sadarbību starp dalībvalstīm, kā arī sadarbību starp uzņēmumiem, pētniecības centriem, valsts pārvaldes iestādēm, starptautiskām organizācijām un universitātēm aizsardzības ražošanu un tehnoloģiju gan pētniecības, gan izstrādes posmos. Lai sasniegtu inovatīvākus risinājumus un sekmētu atvērtu iekšējo tirgu, Fondam būtu jāatbalsta un jāveicina mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) un vidējas kapitalizācijas sabiedrību (VKS) pārrobežu sadarbības paplašināšana aizsardzības nozarē. Savienībā kopējo aizsardzības spēju trūkumi tiek apzināti kopējās drošības un aizsardzības politikas satvarā, jo īpaši Spēju attīstības plānā, savukārt Visaptverošajā stratēģiskās pētniecības programmā (OSRA) tiek apzināti arī kopējie aizsardzības pētniecības mērķi.

Lai sasniegtu Savienības ambīciju līmeni drošības un aizsardzības jomā, citu Savienības procesu, piemēram, koordinēto ikgadējo pārskatu par aizsardzību (CARD) un pastāvīgo strukturēto sadarbību (PESCO) nolūks ir atbalstīt attiecīgu prioritāšu īstenošanu, apzinot un izmantojot sadarbības uzlabošanas iespējas. Attiecīgā gadījumā var ņemt vērā arī reģionālās un starptautiskās prioritātes, tostarp Ziemeļatlantijas līguma organizācijas kontekstā, ja tās atbilst Savienības prioritātēm un netraucē dalībvalsts vai asociētās valsts dalībai, vienlaikus cenšoties izvairīties no liekas dublēšanās.

- (6) Pētniecības posms, kas saistīts ar aizsardzības spēju attīstību, ir svarīgs, jo tas liek pamatus Eiropas rūpniecības spējai un autonomijai izstrādāt aizsardzības ražojumus un dalībvalstu kā šādu ražojumu galalietotāju neatkarībai. Pētniecības posms var ietvert būtiskus riskus, jo īpaši saistībā ar tehnoloģiju brieduma un revolucionaritātes zemo līmeni. Izstrādes posms, kas parasti seko pētniecības posmam, arī ir saistīts ar būtiskiem riskiem un izmaksām, kas kavē pētījumu rezultātu turpmāku izmantošanu un kam ir nelabvēlīga ietekme uz Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un inovāciju. Tādēļ Fondam būtu jāveicina saikne starp pētniecības un izstrādes posmiem.
- (7) Fonds neatbalsta fundamentālos pētījumus, kurus būtu jāatbalsta ar citām finansējuma programmām, tomēr tā atbalsts var ietvert uz aizsardzību vērstus fundamentālos pētījumus, kas varētu veidot pamatu atzītu vai paredzamu problēmu risinājumam vai jaunu iespēju radīšanai.
- (8) Fonds varētu atbalstīt darbības, kas saistītas gan ar jauniem aizsardzības ražojumiem un tehnoloģijām, gan ar esošu aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju modernizāciju, tostarp to sadarbību. Esošu aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju modernizācijas darbībām vajadzētu būt atbalsttiesīgām tikai tad, ja uz darbības veikšanai vajadzīgu iepriekš pastāvējušu informāciju neattiecas nekādi neasociētās trešās valsts vai neasociētās trešās valsts subjekta ierobežojumi tādā veidā, ka darbību nevar veikt. Kad tiesību subjekti piesakās Savienības līdzekļu saņemšanai, būtu jāprasa, lai tie sniedz attiecīgu informāciju, kas ļauj pārliecināties par ierobežojumu neesību. Ja šādas informācijas nav, Savienības līdzekļi nebūtu jāpiešķir.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/43/EK (2009. gada 6. maijs), ar ko vienkāršo noteikumus un nosacījumus ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem (OV L 146, 10.6.2009., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/81/EK (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzēja iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības, un ar kuru groza Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK (OV L 216, 20.8.2009., 76. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 433I, 22.12.2020., 11. lpp.).

- (9) Fondam būtu jāsniedz atbalsts darbībām, kas ir vērstas uz revolucionāru aizsardzības tehnoloģiju izstrādi. Tā kā revolucionāras tehnoloģijas var būt balstītas uz koncepcijām vai idejām, ko ierosina personas, kas tradicionāli nav aizsardzības jomas dalībnieki, Fondam būtu jānodrošina pietiekams elastīgums attiecībā uz ieinteresēto personu apspriešanos un šādu darbību veikšanu.
- (10) Lai nodrošinātu, ka šīs regulas īstenošanā tiek ievēroti Savienības un tās dalībvalstu starptautiskie pienākumi, no Fonda nebūtu jāatbalsta darbības saistībā ar aizsardzības ražojumiem un tehnoloģijām, kuru izmantošana, izstrāde vai ražošana ir aizliegta ar starptautiskajiem tiesību aktiem. Šajā sakarībā no starptautisko tiesību aktu attīstības vajadzētu būt atkarīgam arī tādu darbību atbalsttiesīgumam, kas saistītas ar jauniem aizsardzības ražojumiem vai tehnoloģijām. Turklāt tiesības pretendēt uz atbalstu no Fonda nebūtu jāattiecina uz darbībām tādu letālu autonomu ieroču izstrādei, kuru izmantošanā nav iespējama pietiekama cilvēka kontrole pār selektivitātes un spēka lietošanas lēmumiem, kad uzbrukumi tiek vērsti pret cilvēkiem, neskarot iespēju piešķirt līdzekļus darbībām, ar kurām paredzēts izstrādāt agrinās brīdināšanas sistēmas un pretpasākumus aizsardzības nolūkos.
- (11) Tas, ka ir grūti vienoties par saskaņotām aizsardzības spēju prasībām un kopīgām tehniskajām specifikācijām vai standartiem, kavē pārrobežu sadarbību starp dalībvalstīm un starp tiesību subjektiem, kas iedibināti dažādās valstīs. Šādu prasību, specifikāciju un standartu neesība ir novedusi pie arvien lielākas aizsardzības nozares sadrumstalotības, tehniskiem sarežģījumiem, kavējumiem, pārmērīgām izmaksām, nevajadzīgas dublēšanās, kā arī sadarbības samazināšanās. Vienošanās par kopīgām tehniskajām specifikācijām būtu jāparedz kā priekšnosacījums attiecībā uz darbībām, kuras saistītas ar augstāku tehnoloģiskās gatavības līmeni. Pasākumiem, kuru rezultātā tiek noteiktas saskaņotas aizsardzības spēju prasības, kā arī pasākumiem, kuru mērķis ir atbalstīt tehnisko specifikāciju vai standartu kopīgu definīciju izstrādi, jo īpaši, ja tie veicina sadarbību, arī vajadzētu būt tiesīgiem pretendēt uz Fonda atbalstu.
- (12) Tā kā Fonda mērķis ir atbalstīt Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju, efektivitāti un inovāciju, kāpinot un papildinot sadarbīgus aizsardzības pētniecības un tehnoloģiju pasākumus un samazinot riskus sadarbības projektu izstrādes posmā, darbībām, kas saistītas ar aizsardzības ražojuma vai tehnoloģijas pētniecības un izstrādes posmiem, vajadzētu būt tiesībām pretendēt uz atbalstu no Fonda.
- (13) Tā kā Fonda mērķis jo īpaši ir uzlabot sadarbību starp tiesību subjektiem un dalībvalstīm visā Savienībā, darbībai vajadzētu būt tiesīgai pretendēt uz līdzekļu saņemšanu tikai tad, ja tā jāveic tiesību subjektiem, kas sadarbojas konsorciā no vismaz trim tādiem atbalsttiesīgiem tiesību subjektiem, kas iedibināti vismaz trīs dažādās dalībvalstīs vai asociētajās valstīs. Vismaz trim no minētajiem atbalsttiesīgajiem tiesību subjektiem, kas iedibināti vismaz divās dažādās dalībvalstīs vai asociētajās valstīs, visā darbības veikšanas laikposmā nebūtu jāatrodas tiešā vai netiešā viena un tā paša tiesību subjekta kontrolē, kā arī tiem nebūtu jākontrolē citam citu. Šajā kontekstā kontrole būtu jāsaprot kā spēja izšķiroši ietekmēt tiesību subjektu tieši vai netieši ar viena vai vairāku tiesību subjektu starpniecību. Ņemot vērā revolucionāro aizsardzības tehnoloģiju, kā arī pētījumu specifiku, darbību varētu veikt viens tiesību subjekts. Lai veicinātu dalībvalstu sadarbību, Fondam vajadzētu arī būt iespējai atbalstīt kopīgu publisko iepirkumu pirmskomercializācijas posmā.
- (14) Ievērojot Padomes Lēmumu 2013/755/ES ⁽⁶⁾, subjekti, kas iedibināti aizjūras zemēs vai teritorijās, ir tiesīgi pretendēt uz līdzekļu saņemšanu saskaņā ar Fonda noteikumiem un mērķiem un iespējamajiem režīmiem, kas piemērojami dalībvalstij, ar kuru attiecīgā aizjūras zeme vai teritorija ir saistīta.
- (15) Tā kā Fonda mērķis ir palielināt Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un efektivitāti, principā tiesīgiem pretendēt uz finansējuma saņemšanu vajadzētu būt tikai tiesību subjektiem, kas ir iedibināti Savienībā vai asociētajās valstīs un ko nekontrolē neasociētas trešās valstis vai neasociētu trešo valstu subjekti. Minētajā kontekstā kontrole būtu jāsaprot kā spēja izšķiroši ietekmēt tiesību subjektu tieši vai netieši ar viena vai vairāku tiesību subjektu starpniecību. Turklāt, lai nodrošinātu Savienības un tās dalībvalstu būtisku drošības un aizsardzības interešu aizsardzību, to saņēmēju un apakšuzņēmēju, kas iesaistīti Fonda atbalstītajā darbībā, infrastruktūrai, objektiem, aktīviem un resursiem, būtu jāatrodas dalībvalsts vai asociētas trešās valsts teritorijā visu darbības veikšanas laikposmā, un to saņēmēju un apakšuzņēmēju, kas iesaistīti darbībā, vadības izpildstrukturvienībām vajadzētu būt

⁽⁶⁾ Padomes Lēmums 2013/755/ES (2013. gada 25. novembris) par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību ("Lēmums par aizjūras asociāciju") (OV L 344, 19.12.2013., 1. lpp.).

Savienībā vai asociētā valstī. Tādējādi tiesību subjekts, kas iedibināts neasociētā trešā valstī, vai tiesību subjekts, kas iedibināts Savienībā vai asociētā valstī, bet kam ir vadības izpildstrukturvienības neasociētā trešā valstī, nevajadzētu būt tiesīgam būt par saņēmēju vai apakšuzņēmēju, kas iesaistīts darbībā. Lai aizsargātu Savienības un tās dalībvalstu būtiskās drošības un aizsardzības intereses, minētie atbalsttiesīguma kritēriji, atkāpjoties no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 ⁽⁷⁾ ("Finanšu regula") 176. panta, būtu jāpiemēro arī līdzekļu piešķiršanai, kas tiek nodrošināta ar iepirkumu.

- (16) Konkrētos apstākļos vajadzētu būt iespējai atkāpties no principa, ka saņēmējus un apakšuzņēmējus, kas iesaistīti Fonda atbalstītā darbībā, nekontrolē neasociētas trešās valstis vai neasociētu trešo valstu subjekti. Minētajā kontekstā tiesību subjektiem, kas iedibināti Savienībā vai asociētā valstī un ko kontrolē neasociēta trešā valsts vai neasociētas trešās valsts subjekts, vajadzētu būt tiesīgiem būt par saņēmējiem vai apakšuzņēmējiem, kas iesaistīti darbībā, ar noteikumu, ka ir izpildīti stingri nosacījumi, kas attiecas uz Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm. Šādu tiesību subjektu dalībai nevajadzētu būt pretrunā Fonda mērķiem. Pieteikuma iesniedzējiem būtu jāsniedz visa attiecīgā informācija par infrastruktūru, objektiem, aktīviem un resursiem, ko plānots izmantot darbībā. Šajā sakarībā būtu jāņem vērā arī dalībvalstu bažas par piegādes drošību.
- (17) Saistībā ar Savienības ierobežojošajiem pasākumiem, kas pieņemti, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību (LES) 29. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 215. panta 2. punktu, finansējumu un ekonomikas resursus nedrīkst ne tieši, ne netieši darīt pieejamus juridiskajām personām, subjektiem vai struktūrām, pret ko vērš ierobežojošus pasākumus, vai izmantot par labu tām. Tādēļ šādi subjekti, pret ko vērš ierobežojošus pasākumus, un subjekti, kuri tiem pieder vai kurus tie kontrolē, nevar saņemt Fonda atbalstu.
- (18) Savienības finansējums būtu jāpiešķir konkursa kārtībā pēc uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus, ko izsludina saskaņā ar Finanšu regulu. Tomēr dažos pienācīgi pamatotos un izņēmuma apstākļos vajadzētu arī būt iespējai Savienības līdzekļus piešķirt bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus saskaņā ar Finanšu regulas 195. panta pirmās daļas e) punktu. Tā kā līdzekļu piešķiršana saskaņā ar Finanšu regulas 195. panta pirmās daļas e) punktu ir atkāpe no vispārējā noteikuma, ka finansējumu jāpiešķir konkursa kārtībā pēc uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus, minētie izņēmuma apstākļi būtu jāinterpretē strikti. Minētajā kontekstā, lai dotāciju piešķirtu bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, tas, cik lielā mērā ierosinātā darbība atbilst Fonda mērķiem attiecībā uz pārrobežu rūpniecisko sadarbību un konkurenci visā piegādes ķēdē, būtu jānovērtē Komisijai, kurai palīdz dalībvalstu komiteja ("komiteja").
- (19) Ja kāds konsorcijs vēlas piedalīties atbalsttiesīgā darbībā un ja Savienības atbalsts sniedzams dotācijas veidā, konsorcijam būtu jāieceļ viens no saviem locekļiem par koordinatoru. Koordinatoram vajadzētu būt galvenajam kontaktpunktam konsorcija attiecībās ar Komisiju.
- (20) Ja kādu Fonda atbalstītu darbību pārvalda dalībvalstu vai asociēto valstu iecelts projekta vadītājs, Komisijai pirms saņēmējiem paredzēta maksājuma veikšanas būtu jāapspriežas ar projekta vadītāju par darbības īstenošanā panākto progresu, lai projekta vadītājs varētu nodrošināt, ka saņēmēji ievēro termiņus. Projekta vadītājam būtu jāizklāsta Komisijai novērojumi par darbības īstenošanā panākto progresu, lai Komisija varētu noteikt, vai ir tikuši izpildīti nosacījumi tam, lai varētu veikt maksājumu.

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

- (21) Fonds būtu jāīsteno tiešā pārvaldībā, lai maksimāli palielinātu rezultātu efektivitāti un lietderību un nodrošinātu pilnīgu saskaņotību ar citām Savienības iniciatīvām. Tādēļ Komisijai arī turpmāk vajadzētu būt atbildīgai par atlases un piešķiršanas procedūrām, tostarp arī par ētikas pārbaudi un novērtējumu. Pamatotos gadījumos Komisijai tomēr būtu jāspēj uzticēt Fonda atbalstītu konkrētu darbību budžeta īstenošanas uzdevumus struktūrām, kā minēts Finanšu regulas 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā, piemēram, ja projekta vadītāju iecel dalībvalstis, kas līdzfinansē darbību, ar noteikumu, ka ir izpildītas Finanšu regulas prasības. Šāda budžeta īstenošanas uzdevumu uzticēšana palīdzētu racionalizēt līdzfinansēto darbību pārvaldību un nodrošināt raitu koordinēšanu starp finansēšanas nolīgumu un līgumu, ko parakstījis konsorcijs un darbību līdzfinansējošo dalībvalstu ieceltais projekta vadītājs.
- (22) Lai nodrošinātu, ka finansētās izstrādes darbības ir finansiāli dzīvotspējīgas, ir nepieciešams, lai pieteikumu iesniedzēji apliecinātu, ka darbības izmaksas, ko nesedz no Savienības līdzekļiem, tiek segtas no citiem finansējuma līdzekļiem.
- (23) Dalībvalstu rīcībā vajadzētu būt dažādu veidu finanšu mehānismiem aizsardzības spēju kopīgai attīstīšanai un iegādei. Komisija varētu nodrošināt dažādus mehānismus, ko dalībvalstis varētu izmantot uz brīvprātības pamata, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar sadarbīgas izstrādes un sadarbīga iepirkuma finansēšanu. Šādu finanšu mehānismu izmantošana varētu vēl vairāk sekmēt sadarbīgu un pārrobežu aizsardzības projektu sākšanu un palielināt aizsardzības izdevumu lietderīgumu, tostarp arī attiecībā uz projektiem, kas tiek atbalstīti no Fonda.
- (24) Ņemot vērā specifiku, kāda ir aizsardzības rūpniecībai, kurā pieprasījumu veido gandrīz vienīgi dalībvalstis un asociētās valstis, kas arī kontrolē visu ar aizsardzību saistīto ražojumu un tehnoloģiju iegādi, tostarp eksportu, aizsardzības nozares darbība nenotiek atbilstoši tradicionālajiem noteikumiem un darījumdarbības modeļiem, kas reglamentē tradicionālākus tirgus. Tāpēc nozare nevar uzņemties apjomīgus pašfinansētus aizsardzības jomas pētniecības un izstrādes projektus, un dalībvalstis un asociētās valstis bieži pilnībā finansē visas pētniecības un izstrādes izmaksas. Lai sasniegtu Fonda mērķus, jo īpaši, stimulētu sadarbību starp tiesību subjektiem no dažādām dalībvalstīm un asociētajām valstīm, un ņemot vērā aizsardzības nozares specifiku, to darbību gadījumā, kuras notiek pirms prototipa izstrādes posma, būtu jāsedz līdz 100 % no attiecināmajām izmaksām.
- (25) Prototipa izstrādes posms ir izšķiroši svarīgs posms, kurā dalībvalstis vai asociētās valstis parasti lemj par konsolidētajām investīcijām un sāk savu nākotnes aizsardzības ražojumu vai tehnoloģiju iegādes procesu. Šā iemesla dēļ šajā konkrētajā posmā dalībvalstis un asociētās valstis vienojas par nepieciešamajām saistībām, tostarp par projekta izmaksu dalīšanu un īpašumtiesībām. Lai nodrošinātu to saistību ticamību, atbalstam, ko sniedz no Fonda, parasti nebūtu jāpārsniedz 20 % no attiecināmajām izmaksām.
- (26) Attiecībā uz darbībām, ko veic pēc prototipa izstrādes posma, būtu jāparedz līdzekļu piešķiršana līdz 80 % apmērā. Šādas darbības, kas ir tuvākas ražojumu un tehnoloģiju izstrādes pabeigšanai, joprojām var būt saistītas ar ievērojamām izmaksām.
- (27) Ieinteresētajām personām aizsardzības nozarē rodas specifiskas netiešas izmaksas, piemēram, saistībā ar drošību. Turklāt ieinteresētās personas darbojas specifiskā tirgū, kurā, ja nav pieprasījuma no pircējiem, tās nevar atgūt pētniecības un izstrādes izmaksas, tādā pašā veidā, kā civilajā sektorā. Tāpēc ir lietderīgi paredzēt vienotu 25 % likmi no darbības kopējām tiešajām attiecināmajām izmaksām, kā arī iespēju prasīt, lai tiktu segtas netiešās izmaksas, kas noteiktas saskaņā ar saņēmēju parasto izmaksu uzskaites praksi, ja minēto praksi attiecīgās valsts iestādes atzīst attiecībā uz salīdzināmiem pasākumiem aizsardzības jomā un ja saņēmējs to ir paziņojis Komisijai.
- (28) Ar darbībām, kurās piedalās pārrobežu MVU un VKS, atbalsta piegādes ķēžu atvēršanu un veicina Fonda mērķu sasniegšanu. Tādēļ šādām darbībām vajadzētu būt tiesīgām pretendēt uz paaugstinātu līdzekļu piešķiršanas likmi, kas nāktu par labu visiem iesaistītajiem tiesību subjektiem.

- (29) Lai nodrošinātu, ka finansētās darbības veicinās Eiropas aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un efektivitāti, ir svarīgi, lai dalībvalstīm būtu nodoms kopīgi iepirkt galīgo ražojumu vai izmantot tehnoloģiju, jo īpaši, organizējot kopīgu pārrobežu iepirkumu, kurā dalībvalstis kopīgi organizē savas iepirkuma procedūras, jo īpaši izmantojot centralizētu iepirkumu struktūru.
- (30) Lai nodrošinātu, ka Fonda atbalstītās darbības veicina Eiropas aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un efektivitāti, tām vajadzētu būt orientētām uz tirgu, balstītām uz pieprasījumu un komerciāli dzīvotspējīgām vidējā termiņā un ilgtermiņā. Tādēļ izstrādes darbībām piemērojamajos atbilstības kritērijos būtu jāņem vērā tas, ka dalībvalstīm ir nodoms, tostarp izmantojot saprašanās memorandu vai nodomu vēstuli, koordinēti iepirkt galīgo ražojumu vai izmantot tehnoloģiju. Turklāt ar izstrādes darbībām saistītajos piešķiršanas kritērijos būtu jāņem vērā tas, ka dalībvalstis politiski vai juridiski ir apņēmušās koordinētā veidā kopīgi izmantot, turēt īpašumā vai uzturēt galīgo ražojumu vai tehnoloģiju.
- (31) Inovācijas un tehnoloģiju izstrādes veicināšanai Savienības aizsardzības rūpniecībā būtu jānotiek ar Savienības drošības un aizsardzības interesēm saskanīgā veidā. Tādējādi finansējuma piešķiršanas kritērijam vajadzētu būt tam, kādus ieguldījumus ar darbībām paredzēts dot minēto interešu nodrošināšanā un to aizsardzības pētniecības un spēju prioritāšu īstenošanā, par kurām dalībvalstis kopīgi vienojušās.
- (32) Atbalsttiesīgajām darbībām, kas Savienības iestāžu sistēmā izstrādātas saistībā ar PESCO projektiem, būtu pastāvīgi jānodrošina uzlabota sadarbība starp tiesību subjektiem dažādās dalībvalstīs un tādējādi būtu tieši jāveicina Fonda mērķu sasniegšana. Tādēļ šādām darbībām to atlasīšanas gadījumā vajadzētu būt tiesīgām pretendēt uz paaugstinātu līdzekļu piešķiršanas likmi.
- (33) Lai izvairītos no liekas dublēšanās un nodrošinātu civilās pētniecības un aizsardzības pētniecības savstarpēju papildināmību un sinerģijas, Komisija ņems vērā citus pasākumus, ko finansē saskaņā ar pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa", kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/695 ⁽⁸⁾.
- (34) Kiberdrošības un kiberaizsardzības nodrošināšana kļūst par arvien svarīgāku uzdevumu, un Komisija un Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos atzina vajadzību izveidot sinerģiju starp kiberaizsardzības darbībām, uz kurām attiecas šīs regulas darbības joma, un Savienības iniciatīvām kiberdrošības jomā, piemēram, tām, uz kurām norādīts Komisijas 2017. gada 13. septembra kopīgajā paziņojumā "Noturība, novēršana un aizsardzība, veidojot Eiropas Savienībai stipru kiberdrošību". Jo īpaši, ieinteresētajām personām būtu jāmeklē sinerģija starp kiberdrošības civilo un aizsardzības dimensiju, lai palielinātu kiberneturību.
- (35) Būtu jānodrošina integrēta pieeja, apvienojot pasākumus, ko aptver Komisijas saskaņā ar Finanšu regulas 58. panta 2. punkta b) apakšpunktu sāktā sagatavošanas darbība aizsardzības pētniecībai (PADR) un Eiropas aizsardzības rūpniecības attīstības programma (EDIDP), kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1092 ⁽⁹⁾, kā arī saskaņojot dalības nosacījumus. Šādai integrētai pieejai būtu jārada saskaņotāks instrumentu kopums un jāpalielina Fonda inovatīvā, sadarbīgā un ekonomiskā ietekme, vienlaikus izvairoties no liekas dublēšanās un sadrumstalotības. Tā nodrošinātu arī to, ka Fonds veicina aizsardzības pētniecības rezultātu labāku izmantošanu, novēršot plaisu starp pētniecības un izstrādes posmiem, ņemot vērā aizsardzības nozares specifiku, kā arī veicinot visu veidu inovāciju, tostarp revolucionāras aizsardzības tehnoloģijas. Turklāt ir sagaidāms, ka attiecīgā gadījumā tas pozitīvi ietekmēs arī civilo jomu.

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/695 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa", nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013 (skatīt šā Oficiālā Vēstneša 1. lpp.).

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1092 (2018. gada 18. jūlijs), ar ko izveido Eiropas aizsardzības rūpniecības attīstības programmu, lai atbalstītu Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un inovētspēju (OV L 200, 7.8.2018., 30. lpp.).

- (36) Attiecīgā gadījumā, ņemot vērā darbības specifiku, Fonda mērķiem būtu jāpievēršas arī ar fonda *InvestEU*, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/523 ⁽¹⁰⁾, finanšu instrumentiem un budžeta garantijām.
- (37) Atbalsts no fonda samērīgā veidā būtu jāizmanto, lai novērstu tirgus nepilnības vai neoptimālas ieguldījumu situācijas, un ar darbībām nebūtu jādivkāršo vai jāizspiež privāts finansējums vai jākropļo konkurence iekšējā tirgū. Darbībām vajadzētu būt ar nepārprotamu pievienoto vērtību Savienībai.
- (38) Savienības finansējuma veidi un Fonda īstenošanas metodes būtu jāizvēlas, pamatojoties uz to spēju sasniegt konkrētos darbību mērķus un sniegt rezultātus, jo īpaši ņemot vērā kontroles izmaksas, administratīvo slogu un paredzamo neatbilstības risku. Izdarot minēto izvēli, būtu nepieciešams apsvērt izmantot fiksētas summas, vienotas likmes finansējumu un vienības izmaksas, kā arī finansējumu, kas nav saistīts ar izmaksām, kā minēts Finanšu regulas 125. panta 1. punktā.
- (39) Komisijai ar īstenošanas aktiem būtu jāpieņem gada darba programmas atbilstīgi Fonda mērķiem un ņemot vērā sākotnējo pieredzi, kas gūta no *EDIDP* un *PADR*. Darba programmu izveidošanā Komisijai būtu jāsaņem palīdzība no komitejas. Komisijai būtu jācenšas rast tādus risinājumus, kuriem ir visplašākais iespējama atbalsts komitejā. Šajā sakarībā komitejai būtu jāspēj tikties valstu aizsardzības un drošības ekspertu sastāvā, lai sniegtu Komisijai konkrētu palīdzību, tostarp padomus par klasificētas informācijas aizsardzību saistībā ar darbībām. Dalībvalstu ziņā ir izraudzīties savus pārstāvjus minētajā komitejā. Komitejas locekļiem būtu laikus jādod reāla iespēja izskatīt īstenošanas aktu projektus un paust savu viedokli.
- (40) Darba programmās izklāstītajās kategorijās attiecīgā gadījumā būtu jāietver funkcionālās prasības, lai nozarei būtu skaidrs, kādas funkcijas un uzdevumi ir jāveic ar spējām, kas jāattīsta. Šādās prasībās būtu skaidri jānorāda sagaidāmie darbības rezultāti, taču tām nevajadzētu būt vērstām uz konkrētiem risinājumiem vai konkrētiem tiesību subjektiem, un tām nebūtu jākavē konkurence uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus līmenī.
- (41) Darba programmu izstrādē Komisijai, attiecīgi konsultējoties ar komiteju, būtu arī jānodrošina, lai ierosinātajās pētniecības darbībās vai izstrādes darbībās netiktu pieļauta lieka dublēšanās. Šajā sakarībā Komisija var veikt sākotnēju izvērtējumu par iespējamiem gadījumiem, kad varētu notikt dublēšanās ar esošām spējām vai jau finansētiem pētniecības vai izstrādes projektiem Savienībā.
- (42) Komisijai būtu jānodrošina darba programmu saskaņotība visā aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju rūpnieciskajā aprites ciklā.
- (43) Darba programmām būtu arī jānodrošina, ka ar ticamu daļu no kopējā budžeta tiek atbalstītas darbības, kuras rada MVU pārrobežu dalības iespējas.
- (44) Lai varētu izmantot Eiropas Aizsardzības aģentūras speciālās zināšanas aizsardzības nozarē, komitejā tai vajadzētu būt novērotāja statusam. Ņemot vērā aizsardzības jomas specifiku, arī Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu jāpalīdz komitejai.
- (45) Lai nodrošinātu šīs regulas efektivitāti, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, lai grozītu šīs regulas pielikumu attiecībā uz rādītājiem, ja tas uzskatīts par nepieciešamu, kā arī lai papildinātu šo regulu ar noteikumiem par pārraudzības un izvērtēšanas sistēmas izveidi. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ⁽¹¹⁾. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017 (OV L 107, 26.3.2021., 30. lpp.).

⁽¹¹⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

- (46) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras attiecībā uz darba programmu pieņemšanu un līdzekļu piešķiršanu izraudzītām pētniecības un izstrādes darbībām. Jo īpaši pētniecības un izstrādes darbību veikšanā būtu jāņem vērā aizsardzības nozares specifika, jo īpaši dalībvalstu, asociēto valstu vai abu atbildība par plānošanas un iegādes procesu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹²⁾.
- (47) Komisijai būtu jāizveido neatkarīgu ekspertu saraksts. Minēto neatkarīgo ekspertu drošības dati būtu jāvaldīdē attiecīgajām dalībvalstīm. Minētais saraksts nebūtu jāpublisko. Neatkarīgie eksperti, ņemot vērā viņiem uzticētos uzdevumus, būtu jāizvēlas, pamatojoties uz viņu prasmēm, pieredzi un zināšanām. Ieceļot neatkarīgos ekspertus, Komisijai, ciktāl iespējams, būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai neatkarīgu ekspertu grupās un izvērtēšanas komisijās panāktu līdzsvarotu sastāvu no dažādu prasmju, pieredzes, zināšanu, ģeogrāfiskās pārstāvības un dzimumu viedokļa, ņemot vērā situāciju darbības jomā. Tāpat būtu jātiecas nodrošināt ekspertu atbilstīgu rotāciju un pienācīgu privātā un publiskā sektora līdzsvaru.
- (48) Neatkarīgajiem ekspertiem nebūtu jāvērtē, jākonsultē vai jāpalīdz jautājumos, attiecībā uz kuriem viņiem ir interešu konflikts, jo īpaši saistībā ar viņu amatu izvērtēšanas laikā. Jo īpaši viņiem nebūtu jāieņem amats, kurā viņi saņemto informāciju varētu izmantot, kaitējot konsorcijam, ko viņi izvērtē.
- (49) Pēc priekšlikumu izvērtēšanas ar neatkarīgu ekspertu palīdzību, Komisijai būtu jāizraugās no Fonda atbalstāmās darbības. Dalībvalstis būtu jāinformē par izvērtēšanas rezultātiem ar sarakstu, kurā pēc nozīmīguma uzskaitītas izraudzītās darbības, un par finansēto darbību progresu.
- (50) Nākot klajā ar priekšlikumiem par jauniem aizsardzības ražojumiem vai tehnoloģijām vai esošo aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju modernizāciju, pieteikuma iesniedzējiem būtu jāapņemas ievērot ētikas principus, piemēram, attiecībā uz cilvēku labklājību un cilvēka genoma aizsardzību, kuri ir arī atspoguļoti attiecīgajos Savienības, valsts un starptautiskajos tiesību aktos, tostarp Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, un attiecīgā gadījumā to protokolos. Komisijai būtu sistemātiski jāpārbauda priekšlikumi, lai apzinātu tos, kas rada nopietnas ētikas problēmas. Attiecīgā gadījumā, šādiem priekšlikumiem būtu jāveic ētikas novērtējums.
- (51) Lai atbalstītu atvērtu iekšējo tirgu, būtu jāveicina pārrobežu MVU un VKS kā konsorciju dalībnieku, apakšuzņēmēju vai citu piegādes ķēdē iesaistīto tiesību subjektu dalība.
- (52) Komisijai būtu jācenšas uzturēt dialogu ar dalībvalstīm un nozari, lai nodrošinātu Fonda panākumus. Šajā ziņā būtu jāiesaista arī Eiropas Parlaments, kas ir viens no likumdevējiem un galvenajām ieinteresētajām personām.
- (53) Ar šo regulu nosaka Fonda finansējumu, kas ikgadējās budžeta procedūras laikā ir Eiropas Parlamenta un Padomes galvenā atsaucē summa tādā nozīmē, kā noteikts 18. punktā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumā starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai ⁽¹³⁾ (2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgums). Komisijai būtu jānodrošina, ka administratīvās procedūras ir pēc iespējas vienkāršākas un rada minimālus papildu izdevumus.

⁽¹²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁽¹³⁾ OV L 433I, 22.12.2020., 28. lpp.

- (54) Ja vien nav norādīts citādi, Fondam piemēro Finanšu regulu. Finanšu regulā ir izklāstīti noteikumi par Savienības budžeta izpildi, tostarp noteikumi par dotācijām, godalgām, iepirkumu, netiešo pārvaldību, finanšu instrumentiem, budžeta garantijām un finansiālo palīdzību.
- (55) Šai regulai piemēro horizontālos finanšu noteikumus, ko Eiropas Parlaments un Padome pieņēmuši, pamatojoties uz LESD 322. pantu. Minētie noteikumi ir izklāstīti Finanšu regulā un jo īpaši nosaka procedūru budžeta izveidei un izpildei ar dotācijām, godalgām, iepirkumu, un netiešo izpildi, kā arī paredz finanšu dalībnieku atbildības pārbaudes. Noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 322. pantu, ietver arī vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai.
- (56) Saskaņā ar Finanšu regulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013⁽¹⁴⁾ un Padomes Regulām (EK, Euratom) Nr. 2988/95⁽¹⁵⁾, (Euratom, EK) Nr. 2185/96⁽¹⁶⁾ un (ES) 2017/1939⁽¹⁷⁾ Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, tostarp pārkāpumu, arī krāpšanas, novēršanu, konstatēšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu, un – attiecīgā gadījumā – administratīvu sodu uzlikšanu. Saskaņā jo īpaši ar Regulām (Euratom, EK) Nr. 2185/96 un (ES, Euratom) Nr. 883/2013, Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (OLAF) ir pilnvaras veikt administratīvu izmeklēšanu, ieskaitot pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses.

Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (EPPO) ir pilnvarota izmeklēt un ierosināt kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371⁽¹⁸⁾. Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbības Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiesūta Komisijai, OLAF, Eiropas Revīzijas palātai un – attiecībā uz tām dalībvalstīm, kas īsteno ciešāku sadarbību, ievērojot Regulu (ES) 2017/1939, – EPPO nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piesūta Savienības līdzekļu apgūšanā iesaistītās trešās personas.

- (57) Trešās valstis, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstis, Savienības programmās var piedalīties saskaņā ar Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu⁽¹⁹⁾ noteiktajā sadarbības satvarā, kas paredz programmu īstenošanu, pamatojoties uz lēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar minēto līgumu. Šajā regulā būtu jāievieš īpašs noteikums, kas prasītu, lai minētās trešās valstis atbildīgajam kredītrīkotājam, OLAF un Revīzijas palātai piešķirtu vajadzīgās tiesības un piekļuvi, lai tie varētu visaptveroši īstenot savu attiecīgo kompetenci.
- (58) Ievērojot 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu 22. un 23. punktu, Fonds būtu jānovērtē, pamatojoties uz informāciju, kas apkopota, saskaņā ar īpašām uzraudzības prasībām, bet vienlaikus izvairoties no administratīva sloga, jo īpaši dalībvalstīm, un no pārmērīga regulējuma. Minētajās prasībās vajadzības gadījumā būtu jāiekļauj izmērāmi rādītāji, ko izmanto par pamatu, lai novērtētu Fonda praktisko ietekmi. Ne vēlāk kā četrus gadus pēc Fonda īstenošanas laikposma sākuma Komisijai būtu jāveic starpposma izvērtējums, tostarp nolūkā iesniegt priekšlikumus par jebkādiem atbilstīgiem grozījumiem šajā regulā. Komisijai Fonda īstenošanas laikposma beigās būtu jāveic arī galīgais izvērtējums, kurā izvērtē finansiālo pasākumu finansiālās īstenošanas rezultātus un – ciktāl ir iespējams uz konkrēto brīdi – Fonda īstenošanas rezultātus un ietekmi. Šajā sakarībā galīgajam izvērtējuma ziņojumam būtu arī jāpalīdz apzināt Savienības atkarība no trešām valstīm aizsardzības

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

⁽¹⁵⁾ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

⁽¹⁶⁾ Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

⁽¹⁷⁾ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

⁽¹⁹⁾ OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp.

ražojumu un tehnoloģiju izstrādē. Galīgajā ziņojumā būtu arī jāanalizē MVU un VKS pārrobežu dalība Fonda atbalstītajos projektos, kā arī MVU un VKS dalība globālajā vērtības veidošanas ķēdē un Fonda ieguldījums Spēju attīstības plānā apzināto trūkumu novēršanā, un tajā būtu jāietver informācija par saņēmēju izcelsmes valstīm, atsevišķajās darbībās iesaistīto dalībvalstu un asociēto valstu skaitu un radīto intelektuālā īpašuma tiesību sadalījumu. Komisija var arī ierosināt grozījumus šajā regulā, lai reaģētu uz iespējamām norisēm Fonda īstenošanas laikā.

- (59) Komisijai būtu regulāri jāpārbauda Fonda īstenošana un jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ikgadējs ziņojums par panākto progresu, tostarp par to, kā Fonda īstenošanā tiek ņemta vērā pieredze, kas apzināta un gūta saistībā ar *EDIDP* un *PADR*. Šajā nolūkā Komisijai būtu jāievieš nepieciešamie pārraudzības mehānismi. Ziņojumā nebūtu jāiekļauj sensitīva informācija.
- (60) Ņemot vērā to, cik svarīgi atbilstoši Savienības saistībām īstenot Parīzes nolīgumu, kas pieņemts saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām⁽²⁰⁾, un Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus ir pievērsties klimata pārmaiņām, šis Fonds palīdz Savienības politikas jomās integrēt rīcību klimata jomā un sasniegt vispārēju mērķi, proti, 30 % no Savienības budžeta izdevumiem izmantot klimata mērķu sasniegšanas atbalstam. Attiecīgās darbības tiks apzinātas Fonda sagatavošanas un īstenošanas laikā un atkārtoti izvērtētas tā starpposma izvērtējuma kontekstā.
- (61) Atgādinot to, cik svarīgi ir novērst dramatisko bioloģiskās daudzveidības zudumu, šī regula palīdz integrēt bioloģiskās daudzveidības rīcību Savienības politikas jomās un sasniegt vispārējo mērķi, proti, 2024. gadā 7,5 % no gada izdevumiem saskaņā ar DFS 2021.–2027. gadam atvēlēt bioloģiskās daudzveidības mērķiem un 2026. un 2027. gadā – 10 %, vienlaikus ņemot vērā starp klimata un bioloģiskās daudzveidības mērķiem pastāvošo pārklāšanos, saskaņā ar 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu.
- (62) Tā kā Fondam būtu jāatbalsta tikai aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju pētniecības un izstrādes posmus, Savienībai principā nevajadzētu būt īpašumtiesībām vai intelektuālā īpašuma tiesībām uz finansēto darbību rezultātā iegūtajiem aizsardzības ražojumiem vai tehnoloģijām, ja vien Savienības atbalsts netiek sniegts ar publiskā iepirkuma starpniecību. Tomēr attiecībā uz pētniecības darbībām ieinteresētajām dalībvalstīm un asociētajām valstīm būtu jāspēj izmantot finansēto darbību rezultātus, lai piedalītos turpmākā sadarbīgā izstrādē.
- (63) Savienības atbalstam nebūtu jāietekmē ar aizsardzību saistītu ražojumu sūtījumus Savienībā saskaņā ar Direktīvu 2009/43/EK, kā arī ražojumu, ekipējuma vai tehnoloģiju eksportu. Dalībvalstu militārā ekipējuma un tehnoloģiju eksportu reglamentē ar Padomes Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP⁽²¹⁾.
- (64) Sensitīvas pamatinformācijas izmantošana, tostarp tādu datu, zinātnības vai informācijas izmantošana, kura ir radusies pirms Fonda darbības vai ārpus tās, vai nepilnvarotu personu piekļuve rezultātiem, kas iegūti saistībā ar Fonda atbalstītām darbībām, varētu nelabvēlīgi ietekmēt Savienības vai vienas vai vairāku dalībvalstu intereses. Tādēļ sensitīvas informācijas apstrāde būtu jāreglamentē ar attiecīgajiem Savienības un valstu tiesību aktiem.
- (65) Lai prasībām atbilstošā līmenī nodrošinātu klasificētās informācijas drošību, parakstot klasificētus līdzekļu piešķiršanas un finansējuma nolīgumus, būtu jāievēro industriālās drošības minimālie standarti. Minētajā nolūkā ir saskaņā ar Komisijas Lēmumu (ES, Euratom) 2015/444⁽²²⁾, Komisija konsultācijas nolūkos dalībvalstu ieceltajiem neatkarīgajiem ekspertiem dara zināmus Programmas drošības norādījumus, tostarp Drošības klasifikācijas rokasgrāmatu.

⁽²⁰⁾ OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.

⁽²¹⁾ Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp.).

⁽²²⁾ Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/444 (2015. gada 13. marts) par drošības noteikumiem ES klasificētās informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015., 53. lpp.).

- (66) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (67) Komisijai būtu jāpārvalda Fonds, pienācīgi ņemot vērā konfidencialitātes un drošības prasības, jo īpaši prasības attiecībā uz sensitīvu informāciju, tostarp klasificētu informāciju.
- (68) Lai nodrošinātu nepārtrauktību atbalsta sniegšanā attiecīgajā politikas jomā un lai īstenošana varētu sākties no DFS 2021.–2027. gadam darbības sākuma, šai regulai būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā un tā būtu jāpiemēro ar atpakaļejošu spēku no 2021. gada 1. janvāra.
- (69) Tāpēc Regula (ES) 2018/1092 būtu jāatceļ,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I SADAĻA

KOPĪGI NOTEIKUMI, KAS PIEMĒROJAMI PĒTNIECĪBAI UN IZSTRĀDEI

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu izveido Eiropas Aizsardzības fondu ("Fonds"), kā izklāstīts Regulas (ES) 2021/695 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā, laikposmam no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim. Fonda darbības ilgums ir saskaņots ar DFS 2021.–2027. gadam darbības ilgumu.

Šajā regulā ir izklāstīti fonda mērķi, tā budžets laikposmam no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim, Savienības finansējuma veidi un šāda finansējuma sniegšanas noteikumi.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "tiesību subjekts" ir juridiska persona, kas izveidota un par tādu atzīta saskaņā ar Savienības, valsts vai starptautiskajiem tiesību aktiem un kam ir juridiskās personas statuss un spēja rīkoties savā vārdā, īstenojot tiesības un uzņemties pienākumus, vai jebkurš subjekts, kam nav juridiskas personas statusa, kā minēts Finanšu regulas 197. panta 2. punkta c) apakšpunktā;
- 2) "pieteikuma iesniedzējs" ir tiesību subjekts, kas pēc uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus vai saskaņā ar Finanšu regulas 195. panta pirmās daļas e) punktu iesniedz pieteikumu atbalsta saņemšanai no Fonda;
- 3) "saņēmējs" ir tiesību subjekts, ar kuru ir parakstīts līdzekļu piešķiršanas vai finansēšanas nolīgums vai kuram ir paziņots līdzekļu piešķiršanas vai finansēšanas lēmums;
- 4) "konsorcijs" ir sadarbīga pieteikuma iesniedzēju vai saņēmēju grupa, uz kuru attiecas nolīgums un kas ir izveidota, lai veiktu darbību saskaņā ar Fondu;
- 5) "koordinators" ir tiesību subjekts, kurš ir konsorcijs dalībnieks un kuru visi konsorcijs dalībnieki ir iecēlušī par galveno kontaktpunktu konsorcijs attiecībās ar Komisiju;

- 6) “kontrolē” ir spēja tieši vai netieši izšķiroši ietekmēt tiesību subjektu ar viena vai vairāku tiesību subjektu starpniecību;
- 7) “vadības izpildstrukturvienība” ir kāda tiesību subjekta strukturvienība, kas ir iecelta saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kas attiecīgā gadījumā atskaitās izpilddirektoram, un kas ir pilnvarota noteikt tiesību subjekta stratēģiju, mērķus un vispārējo virzību, un kas pārrauga un uzrauga vadības lēmumu pieņemšanu;
- 8) “sistēmas prototips” ir ražojuma vai tehnoloģijas modelis, kas var demonstrēt veikspēju ekspluatācijas vidē;
- 9) “kvalifikācija” ir viss process, kurā pierāda, ka aizsardzības ražojuma, materiālas vai nemateriālas sastāvdaļas vai tehnoloģijas konstrukcija atbilst noteiktajām prasībām, sniedzot objektīvus pierādījumus, ar kuriem tiek pierādīts, ka ir izpildītas konkrētas konstrukcijas prasības;
- 10) “sertifikācija” ir process, ar kuru valsts iestāde apliecina, ka aizsardzības ražojums, materiāla vai nemateriāla sastāvdaļa vai tehnoloģija atbilst piemērojamajiem noteikumiem;
- 11) “pētniecības darbība” ir darbība, kas galvenokārt sastāv no pētniecības pasākumiem, jo īpaši no lietišķajiem pētījumiem un vajadzības gadījumā no fundamentālajiem pētījumiem, ko veic ar mērķi iegūt jaunas zināšanas un kas ir vērsta tikai uz lietojumiem aizsardzības jomā;
- 12) “izstrādes darbība” ir darbība, kurā ir ietverti uz aizsardzību vērsti pasākumi, galvenokārt izstrādes posmā, aptverot jaunus aizsardzības ražojumus un tehnoloģijas vai esošo ražojumu un tehnoloģiju modernizāciju, izņemot ieroču ražošanu un izmantošanu;
- 13) “revolucionāra aizsardzības tehnoloģija” ir uzlabota vai pilnīgi jauna tehnoloģija, kas ierosina radikālas pārmaiņas, tostarp paradigmu pārbīdi aizsardzības lietu koncepcijā un virzībā, piemēram, aizstājot pastāvošās aizsardzības tehnoloģijas vai padarot tās par novecojušām;
- 14) “mazi un vidējie uzņēmumi” jeb “MVU” ir mazi un vidēji uzņēmumi, kā definēts Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK ⁽²³⁾ pielikuma 2. pantā;
- 15) “vidējas kapitalizācijas uzņēmums” jeb “VKU” ir uzņēmums, kurš nav MVU un kurš nodarbina lielāks 3 000 personas, turklāt darbinieku skaitu aprēķina saskaņā ar Ieteikuma 2003/361/EK pielikuma 3.–6. pantu;
- 16) “finansējuma apvienošanas darbība” ir Savienības budžeta atbalstīta darbība, tostarp Finanšu regulas 2. panta 6. punktā definētā finansējuma apvienošanas mehānisma jeb platformas satvarā, kuras apvieno neatmaksājamā atbalsta veidus vai finanšu instrumentus no Savienības budžeta ar atmaksājama atbalsta veidiem no attīstības vai citām publisko finanšu iestādēm, kā arī komerciālām finanšu iestādēm un investētājiem;
- 17) “iepirkums pirmskomercializācijas posmā” ir tādu pētniecības un izstrādes pakalpojumu iepirkums, kuri ietver riska un ieguvumu dalīšanu atbilstoši tirgus nosacījumiem, un konkurētspējīgu izstrādi pa posmiem, ja pētniecības un izstrādes pakalpojumu iepirkums ir skaidri nošķirts no gatavo ražojumu izmantošanas komerciālos apjomos;
- 18) “projekta vadītājs” ir līgumslēdzēja iestāde, kura iedibināta dalībvalstī vai asociētajā valstī un kuru dalībvalsts vai asociētā valsts, vai dalībvalstu vai asociēto valstu grupa ir iecēlusi pastāvīgi vai uz *ad hoc* pamata pārvaldīt daudz nacionālus projektus bruņojuma jomā;
- 19) “rezultāti” ir konkrētas darbības materiālās vai nemateriālās sekas, piemēram, dati, zinātība vai informācija, neatkarīgi no to veida vai rakstura un no tā, vai tās var aizsargāt, kā arī jebkādas ar tām saistītās tiesības, tostarp intelektuālā īpašuma tiesības;
- 20) “jauna informācija” ir dati, zinātība vai informācija, kas ir radīti Fonda darbībā, neatkarīgi no to formas vai būtības;

⁽²³⁾ Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

- 21) “klasificēta informācija” ir informācija vai materiāls jebkādā formā, kuru neatļauta izpaušana varētu radīt dažādu pakāpju kaitējumu Savienības vai vienas vai vairāku dalībvalstu interesēm un kuriem ir ES klasifikācijas marķējums vai atbilstošs klasifikācijas marķējums, kā noteikts ar Padomē sanākušo Eiropas Savienības dalībvalstu nolīgumu par tādas klasificētās informācijas aizsardzību, ar kuru apmainās Eiropas Savienības interesēs ⁽²⁴⁾;
- 22) “sensitīva informācija” ir informācija un dati, tostarp klasificēta informācija, kas ir jāaizsargā pret neatļautu piekļuvi vai izpaušanu Savienības vai valsts tiesību aktos noteikto pienākumu dēļ, vai tādēļ, lai aizsargātu kādas fiziskas vai juridiskas personas privātumu vai drošību;
- 23) “īpašais ziņojums” ir konkrēts, iesniedzams pētniecības darbības kopsavilkums, kurā apkopoti tās rezultāti, sniegta plaša informācija par pamatprincipiem, mērķiem, iznākumiem, pamatiezīmēm, veiktajiem testiem, iespējamiem ieguvumiem, iespējamiem lietojumiem aizsardzības jomā un paredzamo pētniecības izmantošanas virzienu, kas vērsti uz izstrādi, tostarp informācija par to, kam pieder intelektuālā īpašuma tiesības, tomēr bez prasības iekļaut intelektuālo īpašumu tiesību informāciju;
- 24) “neasociētās trešās valsts subjekts” ir tiesību subjekts, kurš iedibināts neasociētā trešā valstī, vai arī – ja tas iedibināts Savienībā vai kādā asociētā trešā valstī, – tāds tiesību subjekts, kura vadības izpildstrukturvienības atrodas neasociētā trešā valstī.

3. pants

Mērķi

1. Fonda vispārīgais mērķis ir Savienības stratēģiskās autonomijas un rīcības brīvības veicināšanas nolūkā visā Savienībā sekmēt Eiropas aizsardzības tehniskā un rūpnieciskā pamata (*EDTIB*) konkurētspēju, efektivitāti un inovācijas spēju, atbalstot sadarbīgas darbības un pārrobežu sadarbību starp tiesību subjektiem visā Savienībā, jo īpaši MVU un VKS, kā arī stiprinot un uzlabojot gan aizsardzības piegādes ķēžu, gan vērtības veidošanas ķēžu reaģēšanas spēju, paplašinot pārrobežu sadarbību starp tiesību subjektiem un sekmējot inovācijas, pētniecības un tehnoloģiju izstrādes rūpnieciskā potenciāla labāku izmantošanu katrā aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju rūpnieciskā aprites cikla posmā.

2. Fonda konkrētie mērķi ir šādi:

- a) atbalstīt sadarbīgu pētniecību, kura varētu būtiski uzlabot nākotnes spēju sniegumu visā Savienībā un kuras mērķis ir maksimāli palielināt inovāciju un ieviest jaunus aizsardzības ražojumus un tehnoloģijas, tostarp revolucionāras aizsardzības tehnoloģijas, un kuras mērķis ir panākt pēc iespējas efektīvāku aizsardzības pētniecības izdevumu izmantošanu Savienībā;
- b) atbalstīt sadarbīgu aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju izstrādi, tādējādi veicinot aizsardzības izdevumu lietderīgāku izmantošanu Savienībā, palielinot apjomradītus ietaupījumus, mazinot liekas dublēšanās risku un tādējādi stimulējot Eiropas aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju noietu tirgū un mazinot aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju sadrumstalotību visā Savienībā, galu galā palielinot aizsardzības sistēmu standartizāciju un dalībvalstu spēju savietojamību.

Šāda sadarbība notiek atbilstoši aizsardzības spēju prioritātēm, par kurām dalībvalstis kopīgi vienojušās kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) satvarā un jo īpaši Spēju attīstības plāna kontekstā.

Minētajā sakarībā, ja tas neizslēdz jebkuras dalībvalsts vai asociētās valsts dalības iespēju, attiecīgā gadījumā var tikt ņemtas vērā arī reģionālās un starptautiskās prioritātes, ja tās ir Savienības drošības un aizsardzības interesēs, kā noteikts saskaņā ar KĀDP, un ņemot vērā vajadzību izvairīties no liekas dublēšanās.

⁽²⁴⁾ Padomē sanākušo Eiropas Savienības dalībvalstu nolīgums par tādas klasificētās informācijas aizsardzību, ar kuru apmainās Eiropas Savienības interesēs (OV C 202, 8.7.2011., 13. lpp.).

4. pants

Budžets

1. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/695 12. panta 1. punktu Fonda īstenošanai atvēlētais finansējums laikposmam no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim ir 7 953 000 000 EUR pašreizējās cenās.
2. Šā panta 1. punktā minētās summas sadalījums ir šāds:
 - a) 2 651 000 000 EUR paredzēti pētniecības darbībām;
 - b) 5 302 000 000 EUR paredzēti izstrādes darbībām.

Lai reaģētu uz neparedzētām situācijām vai jaunām norisēm un vajadzībām, Komisija var savstarpēji pārdalīt lielākais līdz 20 % no summas, kas piešķirta pētniecības vai izstrādes darbībām.

3. Šā panta 1. punktā minēto summu var arī izmantot tehniskajai un administratīvajai palīdzībai, kas vajadzīga Fonda īstenošanai, piemēram, sagatavošanas, pārraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas pasākumiem, tostarp korporatīvo informācijas tehnoloģiju sistēmu projektēšanai, uzstādīšanai, darbībai un uzturēšanai.
4. Vismaz 4 % un līdz 8 % no 1. punktā minētā finansējuma novirza uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus vai līdzekļu piešķiršanai revolucionāru aizsardzības tehnoloģiju atbalstam.

5. pants

Asociētās valstis

Fondā var piedalīties Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) locekles, kas ir EEZ dalībvalstis, – saskaņā ar nosacījumiem, kuri paredzēti Līgumā par Eiropas Ekonomikas zonu (asociētās valstis).

6. pants

Atbalsts revolucionārām aizsardzības tehnoloģijām

1. Komisija ar īstenošanas aktiem piešķir finansējumu pēc atklātas un sabiedriskas apspriešanas par revolucionārām aizsardzības tehnoloģijām 24. pantā minētajās darba programmās noteiktajās darbības jomās. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā pārbaudes procedūru, kas minēta 34. panta 2. punktā.
2. Darba programmās izklāsta revolucionārām aizsardzības tehnoloģijām vispiemērotākos līdzekļu piešķiršanas veidus.

7. pants

Ētika

1. Saistībā ar Fondu veiktās darbības atbilst attiecīgajiem Savienības, valsts un starptautiskajiem tiesību aktiem, tostarp Eiropas Savienības Pamattiesību hartai. Turklāt minētās darbības atbilst ētikas principiem, kas atspoguļoti arī attiecīgajos Savienības, valsts un starptautiskajos tiesību aktos.
2. Pirms līdzekļu piešķiršanas nolīguma parakstīšanas Komisija pārbauda priekšlikumus, pamatojoties uz konsorcijs sagatavotu ētikas pašnovērtējumu, lai apzinātu tos, kas raisa būtiskus ētikas jautājumus, tostarp attiecībā uz nosacījumiem, saskaņā ar kuriem jāveic pasākumi. Attiecīgā gadījumā šādiem priekšlikumiem veic ētikas novērtējumu.

Ētikas pārbaudi un novērtējumu veic Komisija ar neatkarīgu ekspertu atbalstu, kuri iecelti saskaņā ar 26. pantu. Minētajiem neatkarīgajiem ekspertiem ir dažāda specializācija, jo īpaši atzītas speciālas zināšanas aizsardzības ētikas jomā, un viņi ir dalībvalstu valstspiederīgie un pārstāv pēc iespējas plašāku dalībvalstu loku.

Nosacījumus, ar kādiem jāveic pasākumus, kuri ir saistīti ar ētiski jutīgiem jautājumiem, precizē līdzekļu piešķiršanas nolīgumā.

Komisija nodrošina, ka ētikas procedūras ir ar pēc iespējas lielāku pārredzamību un iekļauj tās savā starpposma izvērtējuma ziņojumā saskaņā ar 29. pantu.

3. Tiesību subjekti, kuri piedalās darbībā, pirms attiecīgo pasākumu sākšanas saņem visus attiecīgos apstiprinājumus vai citus dokumentus, ko prasa valsts vai vietējās ētikas komitejas un citas struktūras, piemēram, datu aizsardzības iestādes. Minētos apstiprinājumus un citus dokumentus uzglabā un pēc pieprasījuma iesniedz Komisijai.

4. Priekšlikumi, kurus uzskata par nepieņemamiem no ētikas viedokļa, tiek noraidīti.

8. pants

Īstenošana un Savienības līdzekļu piešķiršanas veidi

1. Fondu īsteno tiešā pārvaldībā saskaņā ar Finanšu regulu.
2. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, pamatotos gadījumos Finanšu regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētās struktūras var veikt konkrētas darbības netiešā pārvaldībā. Tas neietver šīs regulas 11. pantā minēto atlases un piešķiršanas procedūru.
3. Fonds var nodrošināt līdzekļu piešķiršanu saskaņā ar Finanšu regulu kā dotācijas, godalgas un iepirkumu un attiecīgos gadījumos, ņemot vērā darbības specifiku, – kā finanšu instrumentus finansējuma apvienošanas darbību ietvaros.
4. Finansējuma apvienošanas darbības tiek veiktas saskaņā ar Finanšu regulas X sadaļu un Regulu (ES) 2021/523.
5. Finanšu instrumenti ir strikti vērsti tikai uz saņēmējiem.

9. pants

Atbalsttiesīgie tiesību subjekti

1. Saņēmēji un apakšuzņēmēji, kas ir iesaistīti darbībā, ir iedibināti Savienībā vai asociētā valstī.
2. Kādā darbībā iesaistīto saņēmēju un apakšuzņēmēju infrastruktūra, objekti, aktīvi un resursi, ko izmanto Fonda atbalstītas darbības nolūkiem, visu darbības laikposmu atrodas Savienības vai asociētas valsts teritorijā, un to vadības izpildstrukturvienības ir iedibinātas Savienībā vai asociētā valstī.
3. Fonda atbalstītas darbības nolūkā saņēmējus un apakšuzņēmējus, kas iesaistīti darbībā, nekontrolē neviena neasociēta trešā valsts vai neviens neasociētas trešās valsts subjekts.
4. Atkāpjoties no 3. punkta, tiesību subjekts, kurš ir iedibināts Savienībā vai asociētā valstī un kuru kontrolē kāda neasociēta trešā valsts vai neasociētas trešās valsts subjekts, ir tiesīgs būt par saņēmēju vai apakšuzņēmēju, kas iesaistīts darbībā, tikai tad, ja Komisijai tiek darītas pieejamas garantijas, ko saskaņā ar savām valsts procedūrām ir apstiprinājusi dalībvalsts vai asociētā valsts, kurā tas ir iedibināts. Minētās garantijas var attiekties uz tiesību subjekta vadības izpildstrukturvienību, kas iedibināta Savienībā vai asociētā valstī. Minētās garantijas var arī attiekties uz īpašām valdības tiesībām kontrolē pār tiesību subjektu, ja dalībvalsts vai asociētā valsts, kurā tiesību subjekts ir iedibināts, to uzskata par lietderīgu.

Ar minētajām garantijām nodrošina, lai šāda tiesību subjekta iesaiste darbībā nebūtu pretrunā nedz Savienības, nedz tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, kā noteikts atbilstīgi KĀDP, ievērojot LES V sadaļu, nedz šīs regulas 3. pantā izklāstītajiem mērķiem. Garantijas atbilst arī šīs regulas 20. un 23. pantam. Ar garantijām jo īpaši pamato, ka darbības nolūkā ir ieviesti pasākumi, ar ko nodrošina, lai:

- a) kontrole pār tiesību subjektu netiktu īstenota tādā veidā, kas iegrožo vai ierobežo tā spēju veikt darbību un sasniegt rezultātus, kas nosaka ierobežojumus attiecībā uz tā infrastruktūru, objektiem, aktīviem, resursiem, intelektuālo īpašumu vai zinātību, kas vajadzīgi darbības nolūkā, vai kas apdraud tā spējas un standartus, kas vajadzīgi darbības veikšanai;
- b) tiktu novērsta neasociētu trešo valstu vai neasociētu trešo valstu subjektu piekļuve sensīvai informācijai saistībā ar darbību, un darbībā iesaistītajiem darbiniekiem vai citām personām attiecīgā gadījumā būtu dalībvalsts vai asociētas valsts izdota valsts drošības pielaide;
- c) īpašumtiesības uz intelektuālo īpašumu, kas izriet no darbības, un tās rezultāti paliktu saņēmējam darbības laikā un pēc tās pabeigšanas, netiktu pakļauti kādas neasociētas trešās valsts vai neasociētas trešās valsts subjekta kontrolei vai ierobežojumiem, un ne arī tiktu eksportēti ārpus Savienības vai asociētajām valstīm, vai būtu pieejami no vietas, kas ir ārpus Savienības vai asociētās valsts, bez tās dalībvalsts vai asociētās valsts apstiprinājuma, kurā tiesību subjekts ir iedibināts, un saskaņā ar 3. pantā izklāstītajiem mērķiem.

Ja dalībvalsts vai asociētā valsts, kurā tiesību subjekts ir iedibināts, uzskata par lietderīgu, var tikt sniegtas papildu garantijas.

Komisija informē 34. pantā minēto komiteju par jebkuru tiesību subjektu, ko uzskata par atbalsttiesīgu saskaņā ar šo punktu.

5. Ja Savienībā vai kādā asociētā valstī nav konkurētspējīgu un tūlītēji pieejamu alternatīvu, saņēmēji un apakšuzņēmēji, kas iesaistīti kādā darbībā, var izmantot savus aktīvus, infrastruktūru, objektus un resursus, kas atrodas vai tiek turēti ārpus dalībvalstu vai asociēto valstu teritorijas, ar noteikumu, ka šāds izmantojums nav pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, saskaņā ar mērķiem, kas izklāstīti 3. pantā, un atbilst 20. un 23. pantam.

Ar minētajiem pasākumiem saistītās izmaksas nav tiesīgas pretendēt uz atbalstu no Fonda.

6. Veicot atbalsttiesīgu darbību, saņēmēji un apakšuzņēmēji, kas iesaistīti darbībā, var arī sadarboties ar tiesību subjektiem, kas ir iedibināti ārpus dalībvalstu vai asociēto valstu teritorijas vai ko kontrolē kāda neasociēta trešā valsts vai neasociētas trešās valsts subjekts, tostarp izmantojot šādu tiesību subjektu aktīvus, infrastruktūru, objektus un resursus, ar noteikumu, ka tas nav pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm. Šāda sadarbība saskaņā ar 3. pantā izklāstītajiem mērķiem un atbilst 20. un 23. pantam.

Neasociētai trešai valstij vai citam neasociētas trešās valsts subjektam nav neatļautas piekļuves klasificētai informācijai, kas attiecas uz darbības veikšanu, un netiek pieļauta iespējama negatīva ietekme uz darbībai īpaši svarīgu resursu piegādes drošību.

Ar minētajiem pasākumiem saistītās izmaksas nav tiesīgas pretendēt uz atbalstu no Fonda.

7. Pieteikuma iesniedzēji sniedz visu attiecīgo informāciju, kas vajadzīga atbilstības kritēriju izvērtēšanai. Gadījumā, ja kādas darbības veikšanas laikā notiek izmaiņas, kas varētu likt apšaubīt atbilstības kritēriju izpildi, attiecīgais tiesību subjekts informē Komisiju, kura izvērtē, vai joprojām tiek pildīti šie atbilstības kritēriji, un aplūko minētās izmaiņas iespējamo ietekmi uz līdzekļu piešķiršanu darbībai.

8. Šā panta nolūkā ar "apakšuzņēmējiem, kas iesaistīti darbībā", saprot apakšuzņēmējus, kuriem ar saņēmēju ir tiešas līgumattiecības, citus apakšuzņēmējus, kuriem tiek piešķirti vismaz 10 % no kopējām darbības attiecināmajām izmaksām, un apakšuzņēmējus, kuriem var būt vajadzīga piekļuve klasificētai informācijai, lai veiktu darbību. Apakšuzņēmēji, kas iesaistīti darbībā, nav konsorcijs dalībnieki.

10. pants

Atbalsttiesīgās darbības

1. Tiesības pretendēt uz līdzekļu saņemšanu ir vienīgi darbībām, ar kurām īsteno 3. pantā izklāstītos mērķus.
2. Fonds sniedz atbalstu darbībām, kuras attiecas uz jauniem aizsardzības ražojumiem un tehnoloģijām un ar kurām modernizē esošos aizsardzības ražojumus un tehnoloģijas, ar noteikumu, ka tādas iepriekš pastāvējušas informācijas izmantošana, kas ir vajadzīga, lai veiktu modernizācijas darbību, nav pakļauta kādas neasociētas trešās valsts vai neasociētas trešās valsts subjekta ierobežojumiem tieši vai netieši, proti, ar viena vai vairāku tiesību subjektu starpniecību, tādā veidā, ka darbību nevar veikt.
3. Atbalsttiesīga darbība ir saistīta ar vienu vai vairākiem šādiem pasākumiem:
 - a) pasākumi, kuru mērķis ir radīt, atbalstīt un uzlabot zināšanas, ražojumus un tehnoloģijas, tostarp revolucionāras aizsardzības tehnoloģijas, ar ko var panākt būtisku ietekmi aizsardzības jomā;
 - b) pasākumi, kuru mērķis ir palielināt sadarbību un noturību, tostarp drošu ražošanu un datu apmaiņu, apgūt kritiskas aizsardzības tehnoloģijas, nostiprināt piegādes drošību vai nodrošināt iespēju efektīvi izmantot rezultātus aizsardzības ražojumiem un tehnoloģijām;
 - c) pētījumi, piemēram, jaunu vai modernizētu ražojumu, tehnoloģiju, procesu, pakalpojumu un risinājumu priekšizpēte;
 - d) aizsardzības ražojuma, materiālas vai nemateriālas sastāvdaļas vai tehnoloģijas konstruēšana, kā arī to tehnisko specifikāciju definēšana, pamatojoties uz kurām šāda konstrukcija ir izstrādāta, tostarp jebkādu daļēju testus riska mazināšanai rūpnieciskā vai reprezentatīvā vidē;
 - e) aizsardzības ražojuma, materiālas vai nemateriālas sastāvdaļas vai tehnoloģijas sistēmas prototipa radīšana;
 - f) aizsardzības ražojuma, materiālas vai nemateriālas sastāvdaļas vai tehnoloģijas testēšana;
 - g) aizsardzības ražojuma, materiālas vai nemateriālas sastāvdaļas vai tehnoloģijas kvalificēšana;
 - h) aizsardzības ražojuma, materiālas vai nemateriālas sastāvdaļas vai tehnoloģijas sertificēšana;
 - i) tādu tehnoloģiju vai aktīvu izstrāde, kas palielina efektivitāti visā aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju aprites ciklā.
4. Darbību veic tiesību subjekti, kas sadarbojas konsorciā no vismaz trīs atbalsttiesīgiem tiesību subjektiem, kuri ir iedibināti vismaz trīs dažādās dalībvalstīs vai asociētajās valstīs. Vismaz trīs no minētajiem atbalsttiesīgajiem tiesību subjektiem, kuri ir iedibināti vismaz divās dažādās dalībvalstīs vai asociētajās valstīs, visā darbības veikšanas laikposmā ne tieši, ne netieši nekontrolē viens un tas pats tiesību subjekts, kā arī tie nekontrolē cits citu.
5. Šā panta 4. punkts neattiecas uz darbībām, kas saistītas ar revolucionārām aizsardzības tehnoloģijām vai pasākumiem, kas minēti 3. punkta c) apakšpunktā.
6. Tiesības pretendēt uz atbalstu no Fonda nav tādu ražojumu un tehnoloģiju izstrādes darbībām, kuru izmantošana, izstrāde vai ražošana ir aizliegta ar piemērojamiem starptautiskajiem tiesību aktiem.

Turklāt tiesības pretendēt uz atbalstu no Fonda nav darbībām tādu letālu autonomu ieroču izstrādei, kuru izmantošanā nav iespējama pietiekama cilvēka kontrole pār selektivitātes un spēka lietošanas lēmumiem, kad uzbrukumi tiek vērsti pret cilvēkiem, neskarot iespēju piešķirt līdzekļus darbībām, ar kurām paredzēts izstrādāt agrīnās brīdināšanas sistēmas un pretpasākumus aizsardzības nolūkos.

11. pants

Atlases un piešķiršanas procedūra

1. Savienības līdzekļus piešķir pēc uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, ko izsludina saskaņā ar Finanšu regulu.

Dažos pienācīgi pamatotos un izņēmuma apstākļos Savienības līdzekļus var piešķirt arī bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus saskaņā ar Finanšu regulas 195. panta pirmās daļas e) punktu.

2. Komisija šā panta 1. punktā minētos līdzekļus piešķir ar īstenošanas aktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 34. panta 2. punktā.

12. pants

Piešķiršanas kritēriji

Katru priekšlikumu novērtē, pamatojoties uz šādiem kritērijiem:

- a) tā ieguldījums izcilībā vai revolucionāru sasniegumu potenciālā aizsardzības jomā, jo īpaši pierādot, ka sagaidāmie ierosinātās darbības rezultāti sniedz būtiskas priekšrocības salīdzinājumā ar esošajiem aizsardzības ražojumiem vai tehnoloģijām;
- b) tā ieguldījums Eiropas aizsardzības rūpniecības inovācijā un tehnoloģiskajā attīstībā, jo īpaši pierādot, ka ierosinātā darbība ietver revolucionāras vai novatoriskas koncepcijas un pieejas, jaunus, daudzsološus nākotnes tehnoloģiju uzlabojumus vai tādu tehnoloģiju vai koncepciju lietošanu, kuras iepriekš nav izmantotas aizsardzības nozarē, vienlaikus izvairoties no liekas dublēšanās;
- c) tā ieguldījums Eiropas aizsardzības rūpniecības konkurētspējā, apliecinot, ka ierosinātā darbība ir acīmredzami pozitīvi līdzsvarota izmaksu lietderības un efektivitātes ziņā, tādējādi radot jaunas tirgus iespējas Savienībā un ārpus tās robežām un paātrinot uzņēmumu izaugsmi visā Savienībā;
- d) tā ieguldījums *EDTIB* autonomijā, tostarp palielinot neatkarību no trešo valstu avotiem un nostiprinot piegādes drošību, un Savienības drošības un aizsardzības interešu ievērošanā atbilstoši prioritātēm, kas minētas 3. pantā;
- e) tā ieguldījums tiesību subjektu, kas ir iedibināti dalībvalstīs vai asociētajās valstīs, jaunas pārrobežu sadarbības izveidē, jo īpaši attiecībā uz MVU un VKS, kas būtiski piedalās darbībā kā saņēmēji, apakšuzņēmēji vai citi tiesību subjekti piegādes ķēdē un ir iedibināti dalībvalstīs vai asociētajās valstīs, izņemot valstis, kurās ir iedibināti konsorcijsadarbojošies tiesību subjekti, kas nav MVU vai VKS;
- f) darbības veikšanas kvalitāte un efektivitāte.

13. pants

Līdzfinansējuma likme

1. No Fonda finansē līdz 100 % no šīs regulas 10. panta 3. punktā minētā pasākuma attiecināmajām izmaksām, neskarot Finanšu regulas 190. pantu.
2. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta:
 - a) pasākumiem, kas minēti 10. panta 3. punkta e) apakšpunktā, atbalsts no Fonda nepārsniedz 20 % no attiecināmajām izmaksām;
 - b) pasākumiem, kas minēti 10. panta 3. punkta f), g) un h) apakšpunktā, atbalsts no Fonda nepārsniedz 80 % no attiecināmajām izmaksām.

3. Izstrādes darbībām līdzekļu piešķiršanas likmes palielina šādos gadījumos:
- darbībai, kas izstrādāta sakarā ar PESCO projektu, kā noteikts Padomes Lēmumā (KĀDP) 2017/2315 ⁽²⁵⁾, līdzekļu piešķiršanas likmi var palielināt par papildu 10 procentpunktiem;
 - pasākumam var piešķirt palielinātu līdzekļu piešķiršanas likmi, kā minēts šajā apakšpunktā, ja vismaz 10 % no pasākuma kopējām attiecināmajām izmaksām tiek piešķirti MVU, kas ir iedibināti dalībvalstīs vai asociētās valstīs un kas piedalās pasākumā kā saņēmēji, apakšuzņēmēji vai citi tiesību subjekti piegādes ķēdē.

Līdzekļu piešķiršanas likmi var palielināt par tik procentpunktiem, cik atbilst procentuālajai daļai no pasākuma kopējām attiecināmajām izmaksām, kuru piešķir MVU, kas ir iedibināts dalībvalstīs vai asociētās valstīs, kurās saņēmēji, kas nav MVU, ir iedibināti un piedalās pasākumā kā saņēmēji, apakšuzņēmēji vai citi tiesību subjekti piegādes ķēdē, bet nepārsniedzot papildu 5 procentpunktus.

Līdzekļu piešķiršanas likmi var palielināt par tik procentpunktiem, cik atbilst divkārtīgai procentuālajai daļai no pasākuma kopējām attiecināmajām izmaksām, kuru piešķir MVU, kas ir iedibināts dalībvalstīs vai asociētās valstīs, izņemot tās valstis, kurās saņēmēji, kas nav MVU, ir iedibināti un piedalās pasākumā kā saņēmēji, apakšuzņēmēji vai citi tiesību subjekti piegādes ķēdē;

- pasākumam var piešķirt līdzekļu piešķiršanas likmi, kas palielināta par papildu 10 procentpunktiem, ja vismaz 15 % no pasākuma kopējām attiecināmajām izmaksām tiek piešķirti VKS, kas ir iedibināti dalībvalstīs vai asociētās valstīs.

Pēc a), b) un c) apakšpunkta piemērošanas pasākuma līdzekļu piešķiršanas likmes kopējais palielinājums nepārsniedz 35 procentpunktus.

Atbalsts no Fonda, tostarp paaugstinātas līdzekļu piešķiršanas likmes, nepārsniedz 100 % no darbības attiecināmajām izmaksām.

14. pants

Finansiālās spējas

- Neatkarīgi no Finanšu regulas 198. panta 5. punkta, pārbauda tikai koordinatora finansiālās spējas un tikai tad, ja no Savienības pieprasītie līdzekļi ir vismaz 500 000 EUR.

Tomēr, ja ir pamats apšaubīt vienu no pieteikuma iesniedzēju vai koordinatora finansiālās spējas, Komisija pārbauda arī visu pieteikuma iesniedzēju un koordinatora finansiālās spējas, ja no Savienības pieprasītie līdzekļi ir mazāk par 500 000 EUR.

- Finansiālās spējas nepārbauda attiecībā uz tiesību subjektiem, kuru dzīvotspēju garantē dalībvalstu attiecīgās iestādes.
- Ja finansiālās spējas strukturāli garantē cits tiesību subjekts, pārbauda minētā cita tiesību subjekta finansiālās spējas.

15. pants

Netiešās izmaksas

- Atkāpjoties no Finanšu regulas 181. panta 6. punkta, netiešās attiecināmās izmaksas nosaka, piemērojot vienotu likmi, kas ir 25 % no darbības kopējām tiešajām attiecināmajām izmaksām, izņemot tiešās attiecināmās izmaksas par apakšuzņēmēju nolīgšanu un atbalstu trešām personām un jebkādas vienības izmaksas vai fiksētas summas, kas ietver netiešās izmaksas.

- Alternatīvā gadījumā netiešās attiecināmās izmaksas var noteikt saskaņā ar saņēmēja parasto izmaksu uzskaites praksi, pamatojoties uz faktiskajām netiešajām izmaksām, ar noteikumu, ka minēto izmaksu uzskaites praksi atzīst valsts iestādes attiecībā uz salīdzināmiem pasākumiem aizsardzības jomā, kas atbilst Finanšu regulas 185. pantam un ka saņēmējs to ir paziņojis Komisijai.

⁽²⁵⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2017/2315 (2017. gada 11. decembris), ar ko izveido pastāvīgo strukturēto sadarbību (PESCO) un nosaka iesaistīto dalībvalstu sarakstu (OV L 331, 14.12.2017., 57. lpp.).

16. pants

Ar izmaksām nesaistīta finansējuma vai fiksētas summas izmantošana

Ja Savienība nodrošina līdzfinansējumu mazāk nekā 50 % apmērā no kopējām darbības izmaksām, Komisija var izmantot vai nu:

- a) finansējumu, kas nav saistīts ar Finanšu regulas 180. panta 3. punktā minētajām izmaksām un ko piešķir, pamatojoties uz sasniegtajiem rezultātiem, tos vērtējot attiecībā pret iepriekš noteiktiem starpposma mērķiem vai veikspējas rādītājiem; vai
- b) fiksētu summu, kas minēta Finanšu regulas 182. pantā un ko piešķir, pamatojoties uz darbības provizorisko budžetu, kuru jau apstiprinājušas līdzfinansējuma dalībvalstu un asociēto valstu iestādes.

Fiksētajā summā ieskaita pirmās daļas b) apakšpunktā minētās netiešās izmaksas.

17. pants

Iepirkums pirmskomercializācijas posmā

1. Savienība var atbalstīt iepirkumu pirmskomercializācijas posmā, piešķirot dotāciju līgumslēdzējām iestādēm vai līgumslēdzējiem subjektiem, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2014/24/ES ⁽²⁶⁾ un 2014/25/ES ⁽²⁷⁾, kas kopīgi organizē aizsardzības pētniecības un izstrādes pakalpojumu iepirkumu vai koordinē savas iepirkuma procedūras.

2. Šā panta 1. punktā minētajās iepirkuma procedūrās:

- a) ievēro šo regulu;
- b) var atļaut vienā un tajā pašā procedūrā piešķirt vairāku līgumu slēgšanas tiesības (piegāde no vairākiem avotiem);
- c) paredz līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu pretendentiem vai pretendentiem, kas piedāvā labāko cenas un vērtības attiecību un vienlaikus nodrošina interešu konflikta neesību.

18. pants

Garantiju fonds

Risku, kas saistīts ar summu atgūšanu no saņēmējiem, var segt ar iemaksām savstarpējās apdrošināšanas mehānismā, un tās tiek uzskatītas par pietiekamu garantiju saskaņā ar Finanšu regulu. Piemēro Regulas (ES) 2021/695 37. pantu.

19. pants

Atbalsttiesīguma kritēriji attiecībā uz iepirkumu un godalgām

1. Šīs regulas 9. un 10. pantu *mutatis mutandis* piemēro godalgām.
2. Atkāpjoties no Finanšu regulas 176. panta, šīs regulas 9. pantu un šīs regulas 10. pantu *mutatis mutandis* piemēro šīs regulas 10. panta 3. punkta c) apakšpunktā minēto pētījumu iepirkumiem.

⁽²⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.).

⁽²⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).

II SADAĻA

ĪPAŠI NOTEIKUMI, KAS PIEMĒROJAMI ATTIECĪBĀ UZ PĒTNIECĪBAS DARBĪBĀM

20. pants

Īpašumtiesības uz pētniecības darbību rezultātiem

1. Fonda atbalstītu pētniecības darbību rezultāti pieder saņēmējiem, kuri tos radījuši. Ja tiesību subjekti rezultātus rada kopīgi un ja to attiecīgos ieguldījumus nav iespējams noskaidrot vai ja nav iespējams nošķirt šādus kopīgus rezultātus, tiesību subjektiem ir kopīgas īpašumtiesības uz rezultātiem. Kopīpašnieki slēdz nolīgumu par savu daļu sadalījumu un savu kopīgo īpašumtiesību izmantošanas nosacījumiem atbilstoši saviem dotāciju nolīgumā noteiktajiem pienākumiem.
2. Atkāpjoties no 1. punkta, ja Savienības atbalsts tiek sniegts publiskā iepirkuma veidā, Fonda atbalstītu pētniecības darbību rezultāti pieder Savienībai. Dalībvalstīm un asociētajām valstīm ir tiesības pēc rakstiska pieprasījuma bez maksas piekļūt rezultātiem.
3. Fonda atbalstītu pētniecības darbību rezultāti nav pakļauti nevienas neasociētas trešās valsts un neviena neasociētas trešās valsts subjekta kontrolei vai ierobežojumiem, ko īsteno tieši vai netieši ar viena vai vairāku tiesību subjektu starpniecību, tostarp attiecībā uz tehnoloģiju pārnesi.
4. Neskarot šā panta 9. punktu, attiecībā uz rezultātiem, ko saņēmēji radījuši, izmantojot Fonda atbalstītas pētniecības darbības, Komisija tiek informēta pirms ikviena īpašumtiesību nodošanas vai ekskluzīvas licences piešķiršanas gadījuma neasociētai trešai valstij vai neasociētas trešās valsts subjektam. Ja šāda īpašumtiesību nodošana vai ekskluzīvas licences piešķiršana ir pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm vai 3. pantā noteiktajiem mērķiem, no Fonda piešķirto atbalstu atmaksā.
5. Dalībvalstu un asociēto valstu iestādēm ir tiesības piekļūt īpašajiem ziņojumiem. Šādas piekļuves tiesības piešķir bez autoratlīdzības, un Komisija tās nodod dalībvalstīm un asociētajām valstīm, pirms tam pārliecinoties, ka ir ieviesti attiecīgi konfidencialitātes pienākumi.
6. Dalībvalstu un asociēto valstu iestādes izmanto īpašo ziņojumu vienīgi tādām vajadzībām, kas saistītas ar izmantošanu to bruņotajos spēkos vai drošības vai izlūkošanas spēkos vai šādu spēku vajadzībām, tostarp saistībā ar to sadarbības programmām. Šāda izmantošana ietver pētījumu, izvērtēšanu, novērtēšanu, pētniecību, konstruēšanu, ražojumu atzīšanu un sertificēšanu, ekspluatāciju, apmācību un iznīcināšanu, kā arī iepirkuma tehnisko prasību novērtēšanu un izstrādi.
7. Saņēmēji piešķir Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām tiesības bez autoratlīdzības piekļūt Fonda atbalstītu pētniecības darbību rezultātiem pienācīgi pamatota mērķa vajadzībām, proti, lai tās savas kompetences jomā izstrādātu, īstenotu un pārraudzītu esošo Savienības politiku vai programmas. Šādas piekļuves tiesības attiecinā tikai uz nekomerciālu un ar konkurenci nesaistītu izmantošanu.
8. Lai nodrošinātu rezultātu maksimālu izmantošanu un izvairītos no netaisnīgu priekšrocību radīšanas, attiecībā uz iepirkumu pirmskomercializācijas posmā līdzekļu piešķiršanas nolīgumos un līgumos paredz īpašus noteikumus par īpašumtiesībām, piekļuves tiesībām un licencēšanu. Līgumslēdzējam iestādēm ir vismaz tiesības bez autoratlīdzības piekļūt rezultātiem izmantošanai savām vajadzībām un tiesības piešķirt vai pieprasīt, lai saņēmēji piešķir, neekskluzīvas licences trešām personām rezultātu izmantošanai ar taisnīgiem un pamatotiem nosacījumiem, bez tiesībām piešķirt apakšlicences. Visām dalībvalstīm un asociētajām valstīm ir tiesības bez autoratlīdzības piekļūt īpašajam ziņojumam. Ja līgumslēdzējs neveic rezultātu komerciālu izmantošanu noteiktā termiņā pēc iepirkuma pirmskomercializācijas posmā, kā noteikts līgumā, tas visas īpašumtiesības uz rezultātiem nodod tālāk līgumslēdzējam iestādēm.
9. Šī regula neskar tādu ražojumu, ekipējuma vai tehnoloģiju eksportu, kuros ietverti Fonda atbalstītu pētniecības darbību rezultāti, un neskar dalībvalstu rīcības brīvību savas ar aizsardzību saistīto ražojumu eksporta politikas jomā.

10. Ja divas vai vairākas dalībvalstis vai asociētās valstis daudzpusēji vai Savienības satvarā ir kopīgi noslēgušas vienu vai vairākus līgumus ar vienu vai vairākiem saņēmējiem nolūkā turpmāk kopīgi izvērst Fonda atbalstītās pētniecības darbības, tām ir tiesības piekļūt tiem rezultātiem, ciktāl tie pieder šādiem saņēmējiem un ir nepieciešami līguma vai līgumu izpildei. Šādas piekļuves tiesības piešķir bez autoratlīdzības un saskaņā ar īpašiem nosacījumiem, kuru mērķis ir nodrošināt, ka minētās tiesības tiek izmantotas tikai līgumā vai līgumos paredzētajā nolūkā un ka ir ieviesti piemēroti konfidencialitātes pienākumi.

III SADAĻA

ĪPAŠI NOTEIKUMI, KAS PIEMĒROJAMI IZSTRĀDES DARBĪBĀM

21. pants

Izstrādes darbību papildu atbilstības kritēriji

1. Konsorcijs apliecina, ka tādas darbības izmaksas, kas netiek segtas no Savienības atbalsta, jāsedz no citiem finansējuma līdzekļiem, piemēram, dalībvalstu vai asociēto valstu iemaksām vai tiesību subjektu līdzfinansējuma.
2. Pasākumus, kas minēti 10. panta 3. punkta d) apakšpunktā, balsta uz saskaņotām aizsardzības spēju prasībām, par kurām kopīgi vienojušās vismaz divas dalībvalstis vai asociētās valstis.
3. Attiecībā uz pasākumiem, kas minēti 10. panta 3. punkta e)–h) apakšpunktā, konsorcijs ar valsts iestāžu izdotiem dokumentiem apliecina, ka:
 - a) vismaz divām dalībvalstīm vai asociētām valstīm ir nodoms koordinētā veidā iepirkt galīgo ražojumu vai izmantot tehnoloģiju, tostarp vajadzības gadījumā, izmantojot kopīgu iepirkumu;
 - b) pasākums ir balstīts uz kopīgām tehniskajām specifikācijām, par kurām kopīgi vienojušās dalībvalstis vai asociētās valstis, kam jālīdzfinansē darbība vai kam ir nodoms kopīgi iepirkt galīgo ražojumu vai kopīgi izmantot tehnoloģiju.

22. pants

Izstrādes darbību papildu piešķiršanas kritēriji

Papildus 12. pantā minētajiem piešķiršanas kritērijiem darba programmā arī ņem vērā:

- a) ieguldījumu efektivitātes palielināšanā visā aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju aprites ciklā, tostarp izmaksu lietderības un sinerģijas potenciāla palielināšanā iepirkuma, tehniskās apkopes un iznīcināšanas procesos;
- b) ieguldījumu Eiropas aizsardzības rūpniecības turpmākā integrēšanā visā Savienībā, saņēmējiem apliecinot, ka dalībvalstis ir apņēmušās koordinētā veidā kopīgi izmantot, turēt īpašumā vai uzturēt galīgo ražojumu vai tehnoloģiju.

23. pants

Īpašumtiesības uz izstrādes darbību rezultātiem

1. Savienībai nepieder aizsardzības ražojumi vai tehnoloģijas, kas tiek radīti Fonda atbalstītu izstrādes darbību rezultātā, un Savienība nepretendē ne uz kādām intelektuālā īpašuma tiesībām saistībā ar minēto darbību.
2. Fonda atbalstītu izstrādes darbību rezultāti nav pakļauti neasociētu trešo valstu vai neasociētu trešo valstu subjektu īstenotai kontrolei vai ierobežojumiem, ko īsteno tieši vai netieši ar viena vai vairāku tiesību subjektu starpniecību, tostarp attiecībā uz tehnoloģiju pārnesi.

3. Šī regula neietekmē dalībvalstu rīcības brīvību savas ar aizsardzību saistīto ražojumu eksporta politikas jomā.
4. Neskarot šā panta 3. punktu, attiecībā uz rezultātiem, ko saņēmēji radījuši, izmantojot Fonda atbalstītas izstrādes darbības, Komisiju informē pirms ikviena īpašumtiesību nodošanas gadījuma neasociētai trešai valstij vai neasociētas trešās valsts subjektam. Ja šāda īpašumtiesību nodošana ir pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm vai 3. pantā noteiktajiem mērķiem, no Fonda piešķirto atbalstu atmaksā.
5. Ja Savienības atbalstu sniedz pētījuma publiskā iepirkuma veidā, visām dalībvalstīm vai asociētajām valstīm ir tiesības pēc rakstiska pieprasījuma bez maksas saņemt neekskluzīvu licenci pētījuma izmantošanai.

IV SADAĻA

PĀRVALDĪBA, PĀRRAUDZĪBA, IZVĒRTĒŠANA UN KONTROLE

24. pants

Darba programmas

1. Fondu īsteno ar gada darba programmām, kā minēts Finanšu regulas 110. panta 2. punktā. Darba programmās attiecīgā gadījumā norāda kopējo summu, kas atvēlēta finansējuma apvienošanas darbībām. Darba programmās norāda kopējo budžetu, kas paredzēts MVU pārrobežu dalībai.
2. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem šā panta 1. punktā minētās darba programmas. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 34. panta 2. punktā.
3. Darba programmās sīki nosaka pētniecības tematus un darbību kategorijas, kuras ir atbalstāmas no Fonda. Minētās kategorijas atbilst 3. pantā minētajām aizsardzības prioritātēm.

Izņemot to darba programmas daļu, kas paredzēta aizsardzībā izmantojamām revolucionārām tehnoloģijām, pirmajā daļā minētie pētniecības temati un darbību kategorijas attiecas uz aizsardzības ražojumiem un tehnoloģijām šādās jomās:

- a) sagatavošana, aizsardzība, izvērtēšana un ilgtspēja;
 - b) informācijas pārvaldība un pārākums un vadība, kontrole, sakari, datorsistēmas, izlūkdati, novērošana un izlūkošana (C4ISR), kiberaizsardzība un kiberdrošība; un
 - c) spēka lietošana un efektori.
4. Darba programmās attiecīgā gadījumā iekļauj funkcionālas prasības un norāda Savienības līdzekļu piešķiršanas veidu saskaņā ar 8. pantu, vienlaikus nekavējot konkurenci uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus līmenī.

Darba programmās var ņemt vērā arī tādu Fonda jau atbalstītu pētniecības darbību rezultātu, kas uzrāda pievienotu vērtību, pārceļšanu uz izstrādes posmu.

25. pants

Apspriešanās ar projekta vadītāju

Ja ir iecelts projekta vadītājs, Komisija pirms maksājuma veikšanas apspriežas ar projekta vadītāju par darbības īstenošanā panākto progresu.

26. pants

Neatkarīgi eksperti

1. Komisija ieceļ neatkarīgus ekspertus, kuri palīdz šīs regulas 7. pantā minētajā ētikas pārbaudē un novērtējumā un priekšlikumu izvērtēšanā, ievērojot Finanšu regulas 237. pantu.
2. Šā panta 1. punktā minētie neatkarīgie eksperti ir Savienības valstspiederīgie no, cik vien iespējams, plaša dalībvalstu loka, un tos atlasa, pamatojoties uz uzaicinājumiem izteikt ieinteresētību, kas adresēti aizsardzības ministrijām un pakārtotām aģentūrām, citām attiecīgām valdības struktūrām, pētniecības institūtiem, universitātēm, uzņēmumu asociācijām vai uzņēmumiem aizsardzības nozarē, lai izveidotu neatkarīgo ekspertu sarakstu. Atkāpjoties no Finanšu regulas 237. panta, neatkarīgo ekspertu sarakstu nepublicē.
3. Iecelto neatkarīgo ekspertu drošības datus validē attiecīgā dalībvalsts.
4. Lai nodrošinātu pārredzamību attiecībā uz ekspertu drošības datiem, 34. pantā minēto komiteju katru gadu informē par neatkarīgo ekspertu sarakstu. Komisija nodrošina, ka neatkarīgie eksperti nevērtē, nekonsultē un nepalīdz jautājumos, attiecībā uz kuriem viņiem ir jebkāds interešu konflikts.
5. Neatkarīgos ekspertus izvēlas, pamatojoties uz viņu prasmēm, pieredzi un zināšanām attiecībā uz viņiem uzticamajiem uzdevumiem.

27. pants

Noteikumu par klasificētu informāciju piemērošana

1. Šīs regulas piemērošanas jomā:
 - a) katra dalībvalsts nodrošina, ka tā sniedz tāda paša līmeņa ES klasificētās informācijas aizsardzības pakāpi, ko nodrošina Padomes drošības noteikumi, kas izklāstīti Padomes Lēmumā 2013/488/ES ⁽²⁸⁾;
 - b) Komisija aizsargā klasificētu informāciju saskaņā ar drošības noteikumiem, kas izklāstīti Lēmumā (ES, Euratom) 2015/444;
 - c) fiziskās personas, kuru dzīvesvieta ir trešā valstī, un juridiskās personas, kuras ir iedibinātas trešā valstī, var strādāt ar klasificētu Eiropas Savienības informāciju saistībā ar Fondu vienīgi tad, ja tām minētajās valstīs piemēro drošības noteikumus, kuri nodrošina vismaz tāda paša līmeņa aizsardzību kā Komisijas un Padomes drošības noteikumi, kas izklāstīti attiecīgi Lēmumā (ES, Euratom) 2015/444 un Lēmumā 2013/488/ES;
 - d) līdzvērtību drošības noteikumiem, kurus piemēro trešā valstī vai kurus piemēro starptautiska organizācija, nosaka informācijas drošības nolīgumā – tostarp, ja piemērojams, industriālās drošības lietās –, ko Savienība noslēdz vai kas jānoslēdz ar attiecīgo trešo valsti vai starptautisko organizāciju saskaņā ar LESD 218. pantā paredzēto procedūru un ņemot vērā Lēmuma 2013/488/ES 13. pantu; un
 - e) neskarot Lēmuma 2013/488/ES 13. pantu un noteikumus, ar ko reglamentē industriālās drošības jomu, kā izklāstīts Lēmumā (ES, Euratom) 2015/444, fiziskām vai juridiskām personām, trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām var piešķirt piekļuvi klasificētai ES informācijai, ja tas, izskatot katru gadījumu atsevišķi, tiek uzskatīts par vajadzīgu un atbilst šādas informācijas būtībai un saturam, saņēmēja nepieciešamībai zināt un priekšrocības pakāpei, ko piekļuves informācijai piešķiršana sniedz Savienībai.
2. Ja darbības ir saistītas ar klasificētu informāciju vai ja šāda informācija tajās ir nepieciešama vai iekļauta, attiecīgā līdzekļu piešķiršanas struktūra dokumentācijā par uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus vai piedāvājumus precīzē pasākumus un prasības, kas nepieciešami šādas informācijas drošības garantēšanai vajadzīgajā līmenī.

⁽²⁸⁾ Padomes Lēmums 2013/488/ES (2013. gada 23. septembris) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 274, 15.10.2013., 1. lpp.).

3. Komisija izveido drošu apmaiņas sistēmu, lai atvieglotu sensitīvas informācijas, tostarp klasificētas informācijas, apmaiņu starp Komisiju un dalībvalstīm un asociētām valstīm un – attiecīgā gadījumā – pieteikumu iesniedzējiem un saņēmējiem. Minētajā sistēmā ņem vērā dalībvalstu valsts drošības regulējumus.

4. Lēmumu par pētniecības vai izstrādes darbības veikšanā radītas klasificētas jaunas informācijas autorību pieņem dalībvalstis, kuru teritorijā saņēmēji ir iedibināti. Šajā nolūkā minētās dalībvalstis var pieņemt lēmumu par īpašu drošības sistēmu ar darbību saistītas klasificētas informācijas aizsardzībai un apstrādei un par to informē Komisiju. Šādas drošības sistēmas izveide neskar Komisijas iespēju piekļūt informācijai, kas vajadzīga pētniecības vai izstrādes darbības veikšanai.

Ja minētās dalībvalstis neizveido šādu īpašu drošības sistēmu, Komisija izveido drošības sistēmu darbībai saskaņā ar Lēmumu (ES, Euratom) 2015/444.

Darbībai piemērojama drošības sistēma jebkurā gadījumā ir ieviesta pirms līdzekļu piešķiršanas nolīguma vai līguma parakstīšanas.

28. pants

Pārraudzība un ziņošana

1. Regulas pielikumā ir izklāstīti rādītāji, ar kuriem ziņo par Fonda panākumiem virzībā uz 3. panta 2. punktā noteikto konkrēto mērķu sasniegšanu.

2. Lai nodrošinātu efektīvu izvērtējumu par Fonda panākumiem virzībā uz tā mērķu sasniegšanu, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētus aktus saskaņā ar 33. pantu, lai grozītu pielikumu attiecībā uz rādītājiem, ja tas uzskatīts par nepieciešamu, kā arī lai papildinātu šo regulu ar noteikumiem par pārraudzības un izvērtēšanas sistēmas izveidi.

3. Komisija regulāri pārrauga Fonda īstenošanu un ik gadu ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par panākto progresu, tostarp par to, kā Fonda īstenošanā ņemta vērā pieredze, kas apzināta un gūta saistībā ar *EDIDP* un *PADR*. Minētajā nolūkā Komisija izveido nepieciešamos pārraudzības mehānismus.

4. Darbības rezultātu ziņošanas sistēma nodrošina, ka Fonda īstenošanas un rezultātu pārraudzībai vajadzīgie dati tiek savākti efektīvi, lietderīgi un savlaicīgi.

Minētajā nolūkā Savienības līdzekļu saņēmējiem un attiecīgā gadījumā dalībvalstīm piemēro samērīgas ziņošanas prasības.

29. pants

Fonda izvērtēšana

1. Fonda izvērtēšanu veic tā, lai tās rezultātus varētu savlaicīgi ņemt vērā lēmumu pieņemšanas procesā.

2. Fonda starpposma izvērtēšanu veic, tiklīdz ir pieejama pietiekama informācija par tā īstenošanu, bet ne vēlāk kā četrus gadus pēc Fonda īstenošanas laikposma sākuma.

Starpposma izvērtējuma ziņojumā attiecībā uz laikposmu līdz 2024. gada 31. jūlijam jo īpaši iekļauj:

a) Fonda pārvaldības novērtējumu, tostarp attiecībā uz:

i) noteikumiem, kas attiecas uz neatkarīgiem ekspertiem;

ii) šīs regulas 7. pantā izklāstīto ētikas procedūru īstenošanu;

- b) pieredzi, kas gūta no *EDIDP* un *PADR*;
- c) īstenošanas līmeni;
- d) projekta līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas rezultātus, tostarp par MVU un VKS iesaistes līmeni un to pārrobežu dalības pakāpi;
- e) netiešo izmaksu atlīdzināšanas likmes, kā izklāstīts šīs regulas 15. pantā;
- f) summas, kuras uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus ir piešķirtas revolucionārām aizsardzības tehnoloģijām; un
- g) līdzekļus, kas piešķirti saskaņā ar Finanšu regulas 195. pantu.

Starpposma izvērtējumā iekļauj arī informāciju par saņēmēju izcelsmes valstīm, atsevišķos projektos iesaistīto valstu skaitu un, ja iespējams, radīto intelektuālā īpašuma tiesību sadalījumu. Komisija var iesniegt priekšlikumus par jebkādiem atbilstīgiem grozījumiem šajā regulā.

3. Īstenošanas laikposma beigās, bet ne vēlāk kā 2031. gada 31. decembrī, Komisija veic galīgu izvērtēšanu un sagatavo ziņojumu par Fonda īstenošanu.

Galīgajā izvērtējuma ziņojumā:

- a) iekļauj īstenošanas rezultātus un, ciktāl iespējams, Fonda ietekmi;
- b) tā pamatā ir attiecīgas apspriedes ar dalībvalstīm un asociētām valstīm un galvenajām ieinteresētajām personām, un tajā jo īpaši novērtē panākumus virzībā uz 3. pantā noteikto mērķu sasniegšanu;
- c) ar to palīdz apzināt, kādos aspektos aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju izstrādē Savienība ir atkarīga no trešām valstīm;
- d) analizē pārrobežu dalību, tostarp MVU un VKS pārrobežu dalību Fonda ietvaros veiktajās darbībās, kā arī MVU un VKS integrāciju globālajā vērtības veidošanas ķēdē un Fonda ieguldījumu Spēju attīstības plānā apzināto trūkumu novēršanā; un
- e) iekļauj informāciju par saņēmēju izcelsmes valstīm un, ja iespējams, radīto intelektuālā īpašuma tiesību sadalījumu.

4. Komisija paziņo Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai izvērtēšanu rezultātus kopā ar saviem apsvērumiem.

30. pants

Revīzijas

Saskaņā ar Finanšu regulas 127. pantu vispārēja ticamības apliecinājuma pamatā ir personu vai subjektu, tostarp tādu, kas nav Savienības iestāžu, struktūru, biroju vai aģentūru pilnvarotās personas vai subjekti, veiktas revīzijas par Savienības finansējuma izmantošanu. Revīzijas palāta pārbauda visu Savienības ieņēmumu un izdevumu kontus saskaņā ar LESD 287. pantu.

31. pants

Savienības finanšu interešu aizstāvība

Ja trešā valsts Fondā piedalās ar lēmumu, kas pieņemts, ievērojot starptautisku nolīgumu vai pamatojoties uz kādu citu juridisku instrumentu, šī trešā valsts piešķir vajadzīgās tiesības un piekļuvi, lai atbildīgais kredītrikotājs, OLAF un Revīzijas palāta varētu visaptveroši īstenot savu attiecīgo kompetenci. OLAF gadījumā šādas tiesības ietver tiesības veikt izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, kā paredzēts Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013.

32. pants

Informācija, saziņa un publiskošana

1. Savienības līdzekļu saņēmēji atzīst minēto līdzekļu izcelsmi un nodrošina Savienības līdzekļu redzamību, – jo īpaši darbību un to rezultātu popularizēšanā –, sniedzot dažādām auditorijām, tostarp plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, lietderīga un samērīga. Līdzekļu piešķiršanas vai finansēšanas nolīgumos ietver noteikumus, kas reglamentē iespēju publicēt akadēmiskus darbus, balstoties uz pētniecības darbību rezultātiem.

2. Komisija rīko informācijas un komunikācijas pasākumus saistībā ar Fondu, saistībā ar darbībām, ko veic saskaņā ar Fondu, un saistībā ar iegūtajiem rezultātiem.

Fondam piešķirtie finanšu resursi veicina arī korporatīvo komunikāciju par Savienības politiskajām prioritātēm, ciktāl šīs prioritātes saistītas ar 3. pantā minētajiem mērķiem.

3. Fondam piešķirtie finanšu resursi var veicināt arī izplatīšanas pasākumu, kontaktu veidošanas pasākumu un izpratnes vairošanas pasākumu organizēšanu, jo īpaši nolūkā atvērt piegādes ķēdes, lai veicinātu MVU pārrobežu dalību.

V SADAĻA

DELEĢĒTIE AKTI, ĪSTENOŠANAS AKTI, PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

33. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 28. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no 2021. gada 12. maija.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 28. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts izraudzījusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 28. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

34. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

Eiropas Aizsardzības aģentūru uzaicina par novērotāju, lai tā komitejai sniegtu savu viedokli un speciālās zināšanas. Palīdzēt komitejai uzaicina arī Eiropas Ārējās darbības dienestu.

Komitejas sanāksmes notiek arī īpašos sastāvos, tostarp, lai pārrunātu aizsardzības un drošības aspektus, kas saistīti ar Fonda ietvaros veiktām darbībām.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija nepieņem īstenošanas akta projektu, un piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešo daļu.

35. pants

Atcelšana

Regulu (ES) 2018/1092 atceļ no 2021. gada 1. janvāra.

36. pants

Pārejas noteikumi

1. Šī regula neskar tādu darbību turpināšanu vai grozīšanu, kas uzsāktas, ievērojot Regulu (ES) 2018/1092 vai PADR, kuras turpina piemērot minētajām darbībām līdz to slēgšanai, kā arī to rezultātiem.

2. No Fonda finansējuma var segt arī izdevumus par tehnisko un administratīvo palīdzību, kas ir vajadzīga, lai nodrošinātu pāreju starp Fondu un pasākumiem, kuri pieņemti, ievērojot Regulu (ES) 2018/1092 un PADR.

3. Lai varētu pārvaldīt darbības, kas nebūs pabeigtas līdz Fonda darbības ilguma beigām, vajadzības gadījumā apropriācijas 4. panta 4. punktā paredzēto izmaksu segšanai var iekļaut Savienības budžetā pēc 2027. gada 31. decembra.

37. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2021. gada 29. aprīlī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
D. M. SASSOLI

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
A. P. ZACARIAS

PIELIKUMS

RĀDĪTĀJI, AR KURIEM ZIŅO PAR FONDA PANĀKUMIEM VIRZĪBĀ UZ TĀ KONKRĒTO MĒRĶU SASNIEGŠANU

3. panta 2. punkta a) apakšpunktā noteiktais konkrētais mērķis

1. rādītājs: dalībnieki

Mēra pēc: iesaistīto tiesību subjektu skaita (sīkākš iedalījums pēc lieluma, veida un iedibinājuma valsts)

2. rādītājs: sadarbīga pētniecība

Mēra pēc:

2.1. projektu, kam piešķirti līdzekļi, skaita un vērtības

2.2. pārrobežu sadarbības – līguma slēgšanas tiesību daļa, kas piešķirta MVU un VKS, un pārrobežu sadarbības līgumu vērtība

2.3. to saņēmēju daļas, kuri pirms 2021. gada 12. maija neveica pētniecības pasākumus ar lietojumiem aizsardzības jomā

3. rādītājs: inovatīvi ražojumi

Mēra pēc:

3.1. tādu jaunu patentu skaita, kas radušies Fonda atbalstītu projektu rezultātā

3.2. apkopots patentu sadalījuma starp MVU, VKS un tiesību subjektiem, kas nav ne MVU, ne VKS

3.3. apkopota patentu sadalījuma pa dalībvalstīm

3. panta 2. punkta b) apakšpunktā noteiktais konkrētais mērķis

4. rādītājs: sadarbīga spēju attīstīšana

Mēra pēc: to darbību, kam piešķirti līdzekļi, skaita un vērtības, ar kurām pievērsas Spēju attīstības plānā apzinātajiem spēju trūkumiem

5. rādītājs: nepārtraukts atbalsts visā pētniecības un izstrādes ciklā

Mēra pēc: tā, vai pamatā ir intelektuālā īpašuma tiesības vai rezultāti, kas radīti iepriekš atbalstītās darbībās

6. rādītājs: darbvietu radīšana/atbalsts

Mēra pēc: atbalstīto aizsardzības pētniecības un izstrādes darbinieku skaita katrā dalībvalstī
